SUBSCRIPTION:
U. S. Canada & Mexico:
One year ..... $1.—
Six months ..... —.50
Three months ..... —.25
Foreign Countries:
One year $1.50
Single Copy 2 cents.

SLOVENSKI NAROD

(SLOVENIC PEOPLE)

NAROČNINA:
Za Zd. dr. Canado & Mexico:
Celoletno ..... $1.—
Polletno ..... —.50
Četrtletno ..... —.25
Za inozemstvo:
Celoletno $1.50
Posamezna štev. 2 centa.

Vol. IX. No. 23. — Phone: Cortland 5188. NEW YORK — PITTSBURG, PA. četrtek, 29. julija (Thursday, July 29.) 1915. Geslo: „Slovenijo Slovencem". — Leto IX. Št. 23.

LASANJE ZA LIGINO DEDŠČINO SE PRIČENJA. AVSTRIJCI ZMAGOVITI NA SEVERU IN JUGU.

KAKO SI NAMERAVAJO LIGAŠKI „STEBRI" RAZDELITI ZAPUŠČINO RAJNKE LIGE.

Oficijelno ali službeno trobilo ligaške svojati si v zadnjih dneh v potu svojega obraza prizadeva zakriti pravi namen nesrečne in sramotne kramarske lige, po kateri niti njeni lastni ustanovitelji ne žalujejo. Nerodni pisec tistih vrstic v omenjenem gobezdalu ne mara nič več imeti stikov z „jugoslovani" ter se končno pospe do trditve, da je liga „ameriška" organizacija. (Menda mu je kdo pisal, da smatra ligo za culukafrski nestvor.) Na vsak način se hoče izviti ter uveriti kratkovidneže o „preblagem" namenu kramarsko ligaške zalege.

Pa ga je izdal le-tem in razgalil njegov lastni bratec, neki že v zadnjih trepljajih hropeč listič, ki sliši na ime „Glas Svobode".

Kakor čitamo v tem pravkar omenjenem lističu, se lasanje za zapuščino pokojne lige skoro prične. Da je zapustila precej najbližjih sorodnikov, ki se bodo potegovali za njene dolarje, se tudi lahko povzame iz napovedi zapuščinske razprave po preminuli ligi žalostnega spomina.

Zapuščinski upravnik, neki John Jager — to menda tisti „umetnik", ki je prednedavnim zapravljal svoje „presijajne" risarske „talente" po „Glasu Naroda" — namerava menovati dedičem slovenskega denarja, nabranega med ubožnimi slovenskimi delavci — trpini, sledeče ljudi na sledeč način:

1.) **Sto slovenskih dolarjev** naj se pošlje „Jadranski Legiji" v — **Nišu na Srbskem.**

2.) **Dvesto slovenskih dolarjev** naj se pošlje neki ženski, ki čuje na ime Slavka Gujić v — **Nišu na Srbskem.**

3.) **Sto slovenskih dolarjev** naj dobi neki I. Matanović, ki se klati po — **Cetinjah na Črnogorskem.**

4.) Nakaže naj se po uredništvu „Glasa Naroda" javnemu sramotilcu Avstrije in bivšemu avstrijskemu konzulu, drju I. Goričarju, **sto delavskih dolarjev.**

5.) **Štiristo dolarjev, štiristo delavskih žuljev,** naj se odpošlje jugoslovanskim dezerterjem in postopačem v Londonu.

6.) Združuje naj se z delavskim denarjem komedijanta in dobesednega pohajača, R. Troštą, na njegovih pustolovščinah po Ameriki.

Tako, dragi rojaki, odslej boste morali poleg svojih družin rediti in zdrževati še celo tolpo tukajšnih in londonskih postopačev, to pa na ukaz tistih ljudi, ki so vam že sami požrli marsikateri dolarček, in sedaj, ko si mnogi naših rojakov komaj toliko prislužijo, da se le iztežka prerinejo skozi življenje, sedaj, ko vam leži v stari domovini na tisoče težko ranjenih vojakov, ki branili **Vaše** domove in vrtove, koder ste se kot deca brezskrbno podili ter se veselili klijočih vigredi, **Vašo** zemljo, na kateri ste prebili najlepše dneve svojega življenja, preživeli zlato dobo svoje najnežnejše mladosti, zemljo, kjer še žive naši stariši, bratje in sestre.

Vaš denar naj gre v Srbijo, ki je neprestano ruvala proti naši stari domovini, v Srbijo, ki je zanetila sedanji svetovni požar, v tisto Srbijo, kjer je padlo pod srbskim mečem toliko naših junakov!

Kar smo poprej z bojaznijo v srcu napavedovali, se je že začelo uresničevati. Peščica naših ljudi se je dejansko udinjala srbski propagandi, in rajnka „slovenska" liga je bila njena dekla.

Zato pokažite takim ligaškim zapeljivcem vrata, kadarkoli in s kakršnokoli pretvezo se prikažejo pod Vašo streho. Nikar ne verujte izdajalcu! Le-ta je podkupljiv in verolomen obenem. Pogrebci rajnke lige so zmožni pošiljati slovenski denar na Srbsko. Potemtakem se ne bo zgodilo prav nič čudnega, če utegne kar čez noč popihati „operni" komedijant s četo zapeljanih Slovencev na Srbsko, seve, ako ga prej ne zatme dalekosežna roka ameriške pravice.

PRIZOR Z VELIKE STAVKE V BAYONNE, N. J.

Pred nekolikimi dnevi je izbruhnila v tvornicah Standard Oil Co. v Boyonne, N. J. velika stavka tvorniških delavcev, zaposlenih pri imenovani kapitalistični družbi.

Delavci se širom Amerike potegujejo za svoje pravice, a večkrat brezuspešno. Kajti kapitalizem je silna pošast, ki izrablja delavske sile.

Bayonska stavka ima že dokaj žrtev, in na današnji sliki vidimo, kako strelja delavec na redarja.

ITALIJANI ZOPET STRAŠNO KRVAVO PORAŽENI.

SRDITI NAPAD ITALIJANSKIH ČET NA DOBERDOBSKO PLANOTO KRVAVO ODBIT. — NA VERONO, MESTO V SEVERNI ITALIJI, JE AVSTRIJSKO LETALO METALO BOMBE. — AVSTRIJSKO BRODOVJE OBSTRELJUJE ITALIJANSKA OBREŽNA MESTA PRI ANCONI. — JUNAŠTVO C. IN KR. ČET. — ITALIJANSKI GENERAL PADEL NA BOJIŠČU.

Dunaj, 28. julija, preko Londona. — Silen v velikanskem obsegu poduzet in ob srditem topniškem ognju pripravljen napad ogromnih italijanskih čet na Doberdobsko planoto se je docela izjalovil, kakor vsi dosedanji. Izgube italijanske vojske so bile ob tem ponesrečenem napadu krvavejše kot kdaj prej.

Tozadevno poročilo c. in kr. vojnega ministrstva se glasi:

„Pod zaščito besnega artiljerijskega ognja so Italijani iznova navalili na Doberdobsko planoto z ogromnimi masami svojih čet.

Napad so naši zmagovito odbili, in sovražnikove izgube prekašajo vse dosedanje.

Po silnem borenju ramo ob rami so naše čete obdržale vse stare postojanke ob planotinem robu v svojih rokah.

„Na drugih točkah bojišča na Primorskem in na koroškem obmejnem okrožju se ni pripetilo nič posebnega".

VERONA V STRAHU PRED AVSTRIJSKIMI BOMBAMI.

Verona, 28. julija, — Neko avstrijsko letalo je vrglo včeraj okoli dvanajst bomb na naše mesto. Nobena oseba ni bila ubita ali ranjena, in prizadjana škoda je neznatna.

Bržko se je avstrijsko letalo prikazalo nad Verono, so bile namah pogašene vse luči. Vse utrdbe, ki objemajo trdnjavo, so namerile svoj ogenj na letalo. Ali kljubtemu se je mu posrečilo potem, ko je opravil svoj posel — ko je zmetalo dvanajst bomb — uiti neposkodovano.

* * *

Verona je glavno mesto province enakega imena. Leži 62 milj zapadno od Benetk na obeh bregovih reke Adiže ter je trdnjava prve vrste. V mestu je mnogo srednjeveških palač, muzejev in starinoslovnih zbirk. Prebivalcev je okoli 75.000. Verona je sedež poveljstva 3. armadnega zbora in ima v mirnem času 6000 mož broječo posadko.

AVSTRIJCI OBSTRELJUJEJO ITALIJANSKO OBALO.

Rim, 28. julija, preko Pariza. — Nekaj lahkih avstrijskih ladij in štirje avstrijski torpedni rušilci so včeraj zjutraj zarana na mnogih točkah obstreljevali železniško progo ob jadranskem obrežju

(Nadaljevanje na 3. strani.)

BECKER PRIDE JUTRI NA ELEKTRIČNI STOL.

Včeraj zjutraj ob tričetrt na šest bi bil moral bivši policijski poročnik Becker na električni stol ter tako oprati svoj zločin s smrtjo. Ali namesto tega še vedno koraka po svoji celici v Sing-Singu ter z napetostjo pričakuje, kdaj ga pozovejo pred sodnika Forda na zaslišavanje. Kajti sodnik Ford še sedaj ni docela prepričan, da je Becker kriv umora Rosenthalovega.

Snoči nekaj minut po desetih, pa je bila Beckerjeva usoda zapečatena.

Sodnik Ford je odločil, da prejme Becker plačilo za svoj zločin jutri.

POŠLJITE SAMO 25 centov

na upravo „SLOVENSKEGA NARODA" kot četrtletno naročnino in dobivali boste najugledneji in najneodvisneji časnik v Ameriki.

Polletna naročnina $0.50
Celoletna naročnina ..... $1.—
(Opozarjamo vas na naše krasne darove)

RUSI OBKOLJENI OD TREH STRANI.

BELOW KORAKA PROTI DUNABURGU. — AVSTRIJCI SO Z NASKOKOM ZAVZELI MESTO SOKAL IN VIŠINE OB BUGU. — GALLWITZOVA VOJSKA JE ZAJELA 3.300, MACKENSENOVA 3.900 IN BOEHM-ERMOLLIJEVA 3000 RUSOV. — MACKENSEN ZASEDEL DEVET VASI.

Petrograd, preko Londona, 28. julija. — Troje mogočnih in prodirajočih silnih gibanj, ki so jih istočasno podvzele zavežniške nemške in avstrijske vojne sile na vzhodnem bojišču, zasledujejo tukajšnji vojaški strokovnjaki z velikansko napetostjo.

Te tri ofenzive na severu, jugu in vzhodu merijo vzajemno na to, da presekajo ruskim vojskam zveze odzadaj.

Nemške vojne operacije zapadno od reke Visle merijo baje samo na to, da so Rusi tudi v tem oddelku bojne črte zapleteni v boj.

Nemški presek Narev—črte smatrajo v strategičnem pogledu za prav tako pomembnega in važnega kakor prodiranje vojske feldmaršala Mackensena in one nadvojvode Jožefa Ferdinanda proti Holmu in ob Bugu.

Kakor vse kaže, ima nemško prodirajoče gibanje na severovzhodu v ruskih pokrajinah Kurlandija in Kovno podoben cilj, namreč presekati Rusom pot umikanja.

SOKAL ZAPET V AVSTRIJSKIH ROKAH.

Dunaj, preko Londona, 28. julija. — Poizkusi ruske vojske da bi prekoračila Bug, potisnila vojsko Boehm-Ermollija čez reko in tako ogrožala Mackensenovo vojsko za hrbtom, so se docela ponesrečili.

Avstro-ogrske čete so z naskokom zavzele mesto Sokal, ki leži na vzhodnem bregu reke Bug, in istotako neke strategično važne ruske višinske postojanke na južnozapadni strani tega mesta.

Ob tej priliki so zajele več kakor 3000 Rusov.

Obvestilo velikega generalnega štaba se glasi:

"Po zavzetju mesta Sokal v severni Galiciji so se nadaljevali boji za posest neke južnovzhodno od imenovanega mesta ležeče višine, ki je za obvladanje prehodov čez reko Bug posebno velike važnosti.

"Včeraj so se naše hrabre čete polastile tudi te postojanke ter zajele 20 ruskih častnikov, 3000 mož in pet strojnih pušk.

"Boji severno od Grubešova, na severu mesta Sokala, na južnem Poljskem, se razvijajo uspešno za nas, drugače je položaj na severovzhodu neizpremenjen."

Berlin, preko Londona 28. julija.— Armada v. Gallwitz je dospela na severni breg reke Bug med Viškivom in Serikom ter se bije na celi črti za prehod čez reko, ki je zadnja zapreka za zavzetje železniške proge Varšava-Bjelostok. Močni ruski voji so poizkušali zadrževati Nemce, pa so bili odbiti ter so izgubili nad 3300 ujetnikov.

General v. Below prodira na črti med Poslovom, železniškim križiščem Ponevješem, mestom Kajdani in Njemnom, zapadno od Kovna, dalje.

Z velikanskim oddelkom nemške kavalerije, broječim 30.000 mož, preganja naglo se umikajočega sovražnika v smeri proti železniški progi Vilna--Dunaburg, ki je v jako resni nevarnosti.

V LONDONU TREPETAJO ZA VARŠAVO.

London, 28. julja.— Z ogromno obsežnostjo zavezniškega bojnega gibanja na vrhodnem bojišču se z resno pozornostjo pečajo. angleške vojaške oblasti, kakortudi vsa londonska javnost. Najnovejša poročila pravijo, da je General v. Below krenil s svojo ogromno 30.000 mož broječo kavaljerijo od Rige proti jugu ter da je samo še 80 milj od važne železniške zveze Petrograd—Varšava.

Na ta način se pomikajo nemške vojske na severu severnega železniškega omrežja vedno bliže glavnemu mestu ruske države, dočim si na isti način prizadevajo južne zavezniške armade presekati južno glavno železniško žilo, ki drži iz Varšave v Odeso.

Časopis "Times" izjavlja v prozorni obupnosti, da nima svetovna zgodovina primera za velikansko razsežnost obkolilnega gibanja nemško-avstrijskih vojsk, ki utegne imeti za Rusijo in njene zapadne zaveznike take posledice, kakor kakšna invazija Mongolov za Rusijo.

Nadalje je omenjeni časopis mnenja, da niso sedanje zavezniške vojne operacije sila nevarne samo za Varšavo, nego tudi za cel železniški sistem, čegar torišče je Varšava, in da je sedaj popolnoma razvidno, da nameravajo Avstrijci in Nemci obkoliti celo rusko armado.

"Times" tudi poudarja, da bi bil padec poljskega glavnega mesta usoden celo za zapad. Kajti ruska moč, iznova započeti ofenzivo, bi bila za nedogledni čas zlomljena, in poglavitna oporišča vojnih operacij v nemških rokah.

Slovenci in Slovenke, naročajte se na „Slovenski Narod", najboljši slovenski list v Ameriki!

NEKAJ UMAZANOSTI IZ SAKSERJEVE ŠIFKARTAŠNICE.

DOBRO DELOVANJE „SLOVENSKEGA NARODA" ŽE PRINAŠA SADOVE.

Frank Sakser je leta in leta strigel naše ljudi in doslovno kradel od početka sedanje svetovne vojne **po štiri dolarje pri vsakih sto kronah**, ki jih je ljudstvo izročalo v njegove roke.

In še sedaj, ko ga je "Slovenski Narod" prisilil znižati cene, zaračunava po $6.50c. pri vsakih 1000 kronah več kakor Narodne banke.

Ta človek je mislil, da je naše ljudstvo slepo in da bo šlo za njim čez grm in strn. Pa se je silno urezal. Kajti od vseh strani Združenih držav nam prihajajo pisma, v katerih se naši rojaki pritožujejo proti Franku Sakserju ter z ogorčenjem obsojajo njegovo tatinsko početje.

Tu priobčujemo pismo g. Marka Golobiča, Box 231, Sunnyside, Utah, v polnem obsegu, kakor sledi:

Sunnyside, Utah, 13. jul. 1915.

"Cenjeni "Slovenski Narod": **Prosim, pošljite mi "Slovenski Narod". Tu Vam pošiljam naročnino za pol leta v znamkah ter Vas prosim da pregledate kako je Frank Sakser pravičen. Prilagam rezid za denar ki sem mu ga poslal, pa kurzne cene ki jih je sam tiskal. Ni mi hotel dati in poslati moji ženi niti toliko kolikor je bil dal v svoj papir "Glas Naroda".**

Zdaj lahko vidite in imate v rokah dokaz, kako vara Frank Sakser nas Slovence. No, mene ne bo nikoli več.

Prilagam tudi pismo, v katerem sem mu pisal, da me je opeharil najmanj za 56 kron. Tu Vam je tudi pismo, v katerem mi je odgovoril. Piše mi, da pridejo njegove cene šele tedaj v veljavo, kadar dobim njegovo cunjo — njegov list — v roke.

Sedaj Vas vprašam, bi-li hoteli to natisniti v "Slovenski Narod" ter obrazložili Slovencem kakšen varač je Frank Sakser. Nadalje Vas vprašam za svet, kako bi moral postopati, da dobim tiste svoje cente nazaj od tega varača.

Prosim, da mi v kratkem odpišete. Jaz ga namreč nameravam izročiti advokatu. Če pa hočete Vi prevzeti to zadevo v roke, Vam dam polovico, kar iztožite. Če pa ne, pa mi, prosim, pošljite nazaj rezit, njegovo cunjo in pismo. Ga bom pa sam poiskal.

Konečno Vas prijateljsko pozdravljam ter želim "Slovenskemu Narodu" veliko uspehov

Marko Golobič
Box: 231
Sunnyside, Utah."

Nadalje objavljamo tudi odgovor, katerega je Mr. Golobič prejel od Franka Sakserja in v katerem se le-ta kramar naravnost norčuje iz ubogega Golobiča. Pismo se glasi:

Mr. Marko Golobič,
Box: 231
Sunnyside, Utah.

Cenjeni:— Vaše cenj. pismo prejeli. — Glede pošiljatve št. 295408 zdne Feb. 25. Vam moramo sporočiti, da niste opravičeni do K: 46.00, katere smo po Vašem mnenju premalo poslali.

Mi smo popolnoma pravilno računali. Cene stopijo v veljavo za Vas, takrat kadar pride list k Vam. Ravno tako tudi ako se cene povišajo.

Naslednje vprašanje Vam bode zadevo bolj pojasnilo: Ali bi Vas vprašali koliko nam dolgujete, ako bi se cene povišale???

Konečno Vas prijateljski pozdravljamo, ter bilježimo s spoštovanjem

Frank Sakser.

Glasom napačnih denarnih cen, natisnjenih in priobčenih v "Glasu Naroda" z dne 25. februarja 1915, bi se moralo izračunati po petstokronski ceni za 100 kron $17.60c. ali Golobičevi ženi bi bil moral Sakser poslati za 108 dolarjev 613 kron. **Toda v resnici jih je poslal samo 554, t. j. 59 kron ali $10.45c. premalo.**

Vprašamo slovensko ljudstvo širom te velike dežele, zakaj smatrajo tako početje? Ali za tatvino, ali za rokovnjaštvo? Jemati denar pod napašnimi pretvezami? Ne oziraje se na to, kako nazivljajo to Sakserjevo početje, moramo pribiti dejstvo, da je Frank Sakser pobasal $10.45c. preveč v svojo bisago, a Golobič je bil prav za toliko prikrajšan in oškodovan. Koliko časa naj še traje to? Temu vprašanju lahko takoj odgovorimo. To bo trajalo tako dolgo, doklér želi slovenski narod. Če hoče zaustaviti, lahko zaustavi že kar jutri.

Pa ne samo da Slovenci lahko zaustavijo Sakserja v njegovem umazanemu početju, nego ga tudi lahko dajo v luknjo.

In če ostane kaj denarja za njim, dobe lahko naši ljudje potem sodnega postopanja povrnjene vse one vse vsote, za katere se jih je pod napačnimi pretvezami opeharilo.

Res je, da so naši ljudje raztreseni po vseh kotih Združenih držav, in da bi bili stroški večji kakor iztožene vsote.

In Franku Sakserju je to natanko znano, in za to si pa upa še nadalje striči in skubti naše ubogo ljudstvo.

Toda mi imamo zdravilo tudi za to zlo, in tisto zdravilo tiči v naslednjih vrsticah:

Vsak Slovenec širom združenih držav in širom Canade naj nam sporoči dejstva ter pošlje receipt, kakor je to storil naš prijatelj Marko Golobič iz Sunnyside, Utah.

Na podlagi le teh podatkov se potem lahko ugotovi natanko, koliko je Sakser preveč zaračunal vsakemur, ki je odposlal denar v staro domovino po Sakserju.

Mi bomo potem izročili vso to zadevo na lastne stroške svojemu zastopniku ter na ta način prisilili Sakserja, da povrne našim rojakom ves preveč zaračunjeni denar, ali pa mu naprtimo vse posledice tozadevne postave.

Kadarkoli govorimo o Sakserju, moramo vselej govoriti o postavi in ječi. Kajti ta človek je že zdavnaj pozabil božjo zapoved: **"NE KRADI".**

NOVO MLADINSKO GIBANJE.

Vseučeliščni profesor v Monakovem na Nemškem, doktor A. Fischer, je spisal v "Zeitschift f. päd. Psychol.u. exper. Päd." v 1. in 2. številki 16. letnika (1915.) krasen članek pod naslovom "Die neue Jugendbewegung" — Novo mladinsko gibanje —. K. Ozvald obdeluje ta članek v 2. štev. letoš. letnika slovenske revije "Veda".

Kar se mi zdi primernega za ameriške razmere, priobčim v naslednjih vrsticah z nekolikimi končnimi pripombami.

"V dnevnem časopisju in šolskih listih, v javnih skupščinah in parlamentih, v zvezah staršev in učiteljskih zborih se že nekaj mesecev razpravlja o celi vrsti pojavov in idej, ki mislijo o njih, da se dajo z imenom mladinsko gibanje strniti v enoto." Tukaj pa ne gre morda za katoliška in protestanska društva vajencev, za marijanske kongregacije po srednjih šolah, za socijalnodemokratske mladinske zveze in podobne družabne tvorbe, kakor jih poznamo že delj časa; tudi ne za tiste bolj ali manj vojaško urejenje organizacije brambovcev (Wehrkraftvereine), stezosledcev (Pfadfinder), telovadcev ali za potovalne in športne zveze, ki so si v zadnjih letih prizadevale, mladino, še preden stopi v vojaško službo, vzgajati v duhu vojne sile, jo telesno uriti ter privajati disciplini, tovarištvu in skupnemu delu v prid enotnemu smotru.

Ne! "**Novi** mladinski pokret je drugačen, bolj zamotan pojav, mlajši in drugega izvora, nego vojaška organizacija mladine".

Opiši, kako je, in pojasni, kako je nastalo! To je naloga tistega ki hoče razpravljati o tem ali onem "pokretu". Zato se tudi tukaj glavno vprašanje glasi: Kdo so **nositelji** in kaj so **cilji** novega mladinskega gibanja.

A. Nositelji tega gibanja.

Nositeljev tega gibanja je danes troje: a) mladinske organizacije različnega obsega in različnih smotrov, b) društva in misli odrastlih prijateljev mladine, c) literarne priredbe.

1.) **Mladinske organizacije.** To je cela vrsta mladinskih društev, ki jih je mladina sama osnovala in jih tudi sama upravlja. Semkaj spadajo društva, ki n. pr. goje **potovanje** in to v prvi vrsti radi tega, da se ne izgubi stikov s prirodo, in potem šele radi zdravja tovarišije ali narodopisnega zanimanja. Dalje več organizacij, ki si prizadevajo **preosnovati način življenja** (alkohol, nikotin, spolnost). Tako se skuša mladina sama vzgajati "k plemenitejšemu življenskemu stilu, nego ji ga nudi tradicija in ga jimajo odrastli". Da bo v marsičem treba kreniti na "nova pota", tega sicer ni ugotovila šele sodobna mladina; toda resnici za ljubo je treba priznati, da prejšnja generacija, ki je n. pr. spoznala škodljivost alkoholnih pijač, ni imela dovolj sil, se po svojem izpoznatku tudi ravnati.

Kajpada prav te organizacije očitujejo najpestrejših odtisov, vse po svojem prizadevanju, ki koleba od prvih početkov nove družabnosti do plemensko-higijenskega vzora, v kar največji meri negovati telo, od pojasnila o akademičnem življenju njegovih pravicah, dolžnostih in nevarnostih pa do socijalnega pomožnega dela, od tega in tega posameznega zahtevka po reformi, n. pr. zdržnosti, do najobčnejšega, do obsežne volji po preustrojbi, ki bi hotela vse, kar je nedostatnega v sedanjem stanju kulture, nadomestiti z boljšim." In slednjič bi bilo treba tu omeniti mladinska društva, ki gredo za **pedagogičnimi** cilji, bodisi da skušajo njih člani posredno ali neposredno (s svojimi obtožbami, željami) sodelovati ob prerajanju našega šolstva ali pa da se kot dijaki, ki ke pripravljajo za učiteljski poklic, ne znimajo — po starem kopitu — le za svojo stroko, "ki je bodo kdaj predavali, temveč tudi za mladega človeka, ki ga je treba poučevati in vzgajati za duševno stanje svojega časa za ves napredek v metodiki in v učilih".

2.) **Odrastli,** oziroma skupine odrastlih so v toliko nositelji in pospeševatelji tega pokreta, vkolikor so stali in že stoje mladinskim organizacijam svetujoč ob strani ali pa vsaj tega mnenja, da je svobodnejša, dragačna ureditev življenskih odnošajev in vzgoje v zrelejših letih možna, upravičena in potrebna, ter dobrohotno in naklonjeno spremljajo vsak resen poizkus mladine za samovzgojo". Ker je bila mladina vedno up in nada za bodočnost se ne smemo čuditi, da jo tudi danes snubijo vse stranke in smeri. "Umevno je, da se vegetarci in esperantovci pravtako trudijo za njo kot zmerniki, socijalisti pravtako kakor konservativci in verske stranke". A predvsem se mi zde programske te-le besede: "Najvažnejši pospeševalci mladinskega gibanja pa so brez dvoma pa vsi tisti, ki že leta in leta govoreč in pisoč poudarjajo, da je pri vzgojevanju zrelejše mladine v šoli in doma ni potreben strogi način otroškega strahovanja, da je zlo; tisti, ki so ustvarili zavode, kjer se mladina polagoma, ob vedno bolj razširjeni samovladi, nauči rabiti prostost; tiste, ki si prizadevajo doseči pameten sporazum med pravico mladega človeka pa učiteljevo dolžnostjo varstva in brižnosti. V mladem človeku gori želja, ne biti **samo predmet** vzgojevanja, gor hrepeneije, da bi smel malo globlje pogledati v vsako določbo in odredbo in nebil primoran, se ji kar pasivno podvreči, tli načrt, se sam vzgajati tudi tam, kjer danes odrastli vzgojevalec pusti ravno dozorevajočega človeka brez nasveta in vodstva ali pa napak postopa z njim ter ga še povrh pahne v duševne stiske."

(Konec prihod.)

NIKAR SE NE DAJTE ZAPELJATI POTOM NIZKIH CEN!

Na sto, lahko bi rekli na tisoče naših rojakov je bilo zapeljanih vsled nizkih cen in raznih vabljivih ponudb in se jih še dandanes zapeljuje.

Posledice so bile in bodo vedno edne in iste. Izgubili so ne samo svoje denarje, temveč tudi zaupanje v poštene trgovce in ljudi. Zato morajo biti previdni kadar se jih mami in vabi z nizkim cenami.

Od dneva, ko je izbruhnila sedanja nesrečna vojska je začelo več takozvanih bankirčkov spet izrabljevati zaupanje in neizkušenost našega naroda z nizkimi cenami in drugimi metodami pri pošiljanju denarja v staro domovino. V zadnjem času smo dobili več pritožb od naših ljudi, da denar katerega so poslali po takih bankirčkih ni bil po štirih in več mesecih na določenem kraju izplačan in ko so povpraševali za vzrok, zakaj denar ni izplačan so jim ti mojstri hladno in šablonsko odgovorili — da je temu vojna kriva.

V mnogih slučajih res zadržujejo ti bankirčki denar in čakajo da bo denarna cena padla ali pa zaradi kake druge špekulacije meneč, ako bodo še po končani vojski v svojem poslu, da bodo pozneje denar odposlali. Lahko se pa zgodi, posebno v tej zemlji, da eden ali drugi propade in bankrotira iz tega ali onega vzroka — tedaj naši rojaki prav dobro vedo, kaj se bo z njihovim denarjem zgodilo — kar se je večkrat zgodilo ko je faliral kak bankir. To je, ako ostane kaj ali pa ima tak bankir še kaj denarja, ga vzame konkurzni upravnik. In ko se pokrijejo vsi stroški odvetnika in konkurzne uprave razdeli se morebitni preostanek denarja med narod.

To je kardinalni vzrok, na katerega opozarjamo naše rojake, da se ne dajo zavesti z nizkimi cenami in ponudbami, temveč da svoje denarne zadeve kot je pošiljanje denarja v domovino, prepuste narodnimi bankam in sličnim varnim institucijam.

In kar nič ne odlašamo, da ne bi priporočali slično varno in jako kulantno narodno banko, a to je **First Second National Bank** na Fifth Avenue in Wood Street, Pittsburgh, Pa. katere delovanje nadzoruje vlada združenih držav po svojih preglednikih, in kjer je sigurnost in varnost zajamčena, ker ima sijajno urejen svoj inozemski oddelek, posebno za slovenske kraje in kjer lahko v svojem maternem jeziku izvršujete svoje posle in iščete nasvetov v katerikoli stvari.

Tisti pa, katerim ni potreba pošiljati denarja v staro domovino, naj svoj denar plodonosno nalože v ta denarni zavod, kajti ta banka plačuje obresti in kakor sama naglašuje, izplačuje denar brez vsake odpovedi, kadarkoli to želite. A

Slovenci in Slovenke, naročajte se na „Slovenski narod", najboljši slovenski list v Ameriki!

Zdravje moč in krepost.

ZASTONJ

Zdravniška knjižica Kažipot k zdravju.

Ta knjižica pove enostavno, kako se nekatere bolezni, kakor je **sifilis** ali **zastrupljenje krvi, mozolji, kožne bolezni, stare rane, kapavica, živčna slabost, moška onemoglost, semenotok, mehurne in ledvične teškoče, nalezljive** in druge moške ter ženske bolezni na spolno-urinarnih organih, vspešno zdravijo **privatno doma** in z **majhnimi stroški.**

Pove tudi o našem vspešnem zdravljenju drugih bolezni, kakor so **nerednosti želodca** in **jeter, žolčnica, zapeka, zlata žila, revmatizem, katar, naduha** in slične teškoče.

ALI TRPITE

na katerem izmed sledečih simptomov: bolečine v križu, bolečine v zgibih, glavobol, izguba apetita, kisloba v želodcu, povračanje hrane, bljuvanje, žolčno riganje, nečist jezik, smrdeča sapa, izguba spanja, slabe sanje, slabost in nagla razburjenost, nervoznost in razdraženost, onemoglost ob jutrih, črni kolobarji pod očmi, sramežljivost in izogibanje družbe, nemarnost, bojazen in srčna tuga? — Ti simptomi so znamenje, da vaš telesni sistem ni v redu in da potrebujete zdravniških nasvetov in pomoči.

Naša **brezplačna knjižica** vam pove dejstva glede teh simptomov in teškoč; pove vam tudi o našem zdravljenju, ki pomaga moškim do **zdravja, moči in svežosti,** da so zopet **možje.** Zaloga znanosti je in vsebuje nasvete in podatke, katere bi moral znati vsak moški in vsaka ženska, posebno pa tisti, ki se nameravajo ženiti. Iz nje lahko spoznate vzroke svojega trpljenja in kako bi se vaše teškoče obvladale. Čitajte to knjižico, **kažipot k zdravju,** in okoristite se z njo.

Pošljite ta kupon še danes.

DR. J. RUSSELL PRICE CO., S 1002, 208 N. 5th Ave., Chicago, Ill.

Cenjeni doktorji:—Pošljite mi takoj vašo **zdravniško knjižico popolnoma zastonj in poštnine prosto.**

Ime .....

Stev. in ulica ali Box No. .....

Mesto ..... Država .....

AVSTRIJSKA RDEČA KNJIGA.

(Nadaljevanje.)

Ta člen je bil sprejet v pogodbo na željo Italije, tedaj v času, ko sta pogodnika gotovo hotela urediti samo usodo Turčije in njenega ozemlja. Ni dvoma, da se je to dogovorilo v prvi vrsti samo zato, da se v slučaju, če bi se ne dalo vzdržati Turške posesti v Evropi neizpremenjene, prepreči, da bi se interesi enega dela enostransko in brez enakomernega upoštevanja drugega preveč upoštevali. Tedaj se ni mislilo na drugo, neturško ozemlje na Balkanu, kar jasno izhaja iz besedila, ki je od leta 1887. ostalo neizpremenjeno in iz tega je razvidno, da se te določbe nanašajo pač na turško obrežje v Jadranskem in Egejskem morju, ne pa na grško ali črnogorsko obalo.*

S polno pravico je tedaj avstrijska vlada zavzela stališče, da se člen VII. nima uporabljati v slučaju, da pride do spora s Srbijo in če se zasede srbsko ozemlje; zato tudi ni čutila dolžnosti pred diplomatičnim korakom v Belgradu ki še ni pomenjal vojske, četudi je lahko vodil k nji, si takorekoč pridobiti odobritev od strani Italije.

Nasprotno mnenje je zastopala Italija, ki je kakor že omenjeno, vsled tega, ker se nismo prej z njo sporaznmeli in ker smo to pogodbeno določilo drugače razlagali, to vzela za pretvezo, da se je odvezala vojaškega sodelovanja z nami, na drugi strani ravno na temelju svoje razlage na Dunaju priglasila načelema svoje kompenzacijske zahteve za slučaj, da Avstrija zasede srbsko ozemlje.

O tem zadnjem vprašanju so se med obema kabinetoma vršila v prijateljskem tonu daljša pogajanja, katerih se je udeleževala tudi nemška vlada. Ne gremo v podrobnosti teh razgovorov in dovolj, če ugotovimo, da je Avstrija končno z ozirom na sicer nevtralno, drugače pa popolnoma prijateljsko ravnanje Italije, kateri je hotela dokazati svojo lojalno popustljivost, da je tedaj Avstrija končnovendarle priznala itaijlansko razlago člena VII. in se je izrekla za pripravljeno v slučaju začasne ali trajne osvojitve kakega na Balkanu ležečega ozemlja stopiti z Italijo v razgovor glede kompenzacij.

S tem so bila pogajanja med dunajskim in rimskim kabinetom o načelni strani njihovega medsebojnega razmerja zaenkrat zaključena. Prihodnje mesece je Italija v prvi vrsti porabila za dopolnitev in okropitev svojih vojaških sredstev. Istočasno se je začela tudi akcija Italije, ki si je hotela onstran jadranskega morja v Albaniji pridobiti teritorialnih opirališč. Ta akcija je v začetku le prividno napredovala, pozneje pa se je v toliko bolj poudarjala, v kolikor je rastla italijanska pripravljenost in čim bolj se je jasnilo, da svetovna vojska ne bo prinesla nagle zmage ene ali druge skupine, ampak dolgo, trdo vratno borbo. Četudi to italijansko postopanje ni soglašalo z dogovorom iz leta 1900-1901 niti z formelnimi izjavami, ki jih je Italija podala lani v avgustu na Dunaju, vendar Avstrija ni ugovarjala, posebno ker je Italija vsako "začasno" odredbo sporočila na Dunaj in pri tem vedno poudarjala, da se hoče držati londonskih sklepov in je priznala, da še obstoji dogovor iz leta 1901.

Kmalu pa je bilo jasno, da častihlepni načrti Italije niso šli samo za tem, da Italija stopi in se ustavi na "altra sponda" na onostranskem obrežju. Dežele se je lotilo strastno razburjenje, stavek o absolutni nevtralnosti se je moral umakniti novi paroli "čuječe in oborožene" nevtralnosti in kasneje enični frazi "Sacro egoismo"; od vlade na skrivaj, od ententnih agentov pa očitno podpirano in gojeno, je ob irredentističnih, radikalnih in republikanskih frazah zrastlo gibanje, ki je brez skrbi za zvestobo in zastavljeno besedo zapisalo na svoj prapor: "združitev italijanskih ozemelj monarhije z Italijo" in pristaši tega gibanja so v listih, na ulici in po shodih burno zahtevali da v ta namen stopi Italija na strani entente v vojsko.

Da se je oficijelna italijanska politika dala voditi od enakih tendenc, je postalo jasno šele, ko je po smrti markiza di San Giuliano v začetku novembra prošlo vodstvo italijanske zunanje politike v roke barona Sonnina.

S tem je stopil razvoj dogodkov v Italiji v drugo stopnjo, v kateri je vladal sklep, brez ozira na zvezne dolžnosti in druge moralne pomisleke, ko sta oba zaveznika stala v težkih bojih z mogočnim sovražnikom, izrabiti ugodno priliko in izsiliti od Avstrije odstop južnih ozemlj, kjer prebivajo Italijani, ali pa jo s silo do tega prisiliti.

(Dalje prih.)

POZOR!

KRASEN ZEMLJEVID V BARVAH, KATEREGA JE DOBITI MOGOČE BREZPLAČNO.

Obstoji iz dveh delov na štirih straneh in obsega: Pregled celega sveta z morja in suhe zemlje. — Združene države v posebnem oddelku in skupno. — Ostalo zelo zanimivi zemljevidi. — Poučne in statistične tabele. — Panamski prekop. — Slike vseh vladarjev na zemlji. — Slike vseh predsednikov Združenih držav od Washingtona do Wilsona. — Zastave in grbi vseh držav na zemeljski krogli i t. d. . . .

Kdor naših naročnikov najde dva nova vsaj polletna naročnika in pošlje dotični znesek (v tem slučaju najmanj $1.—), na upravo, dobi na zahtev gori opisani enciklopedijski zemljevid brez vsakih nadaljnih stroškov.

Slovenci in Slovenke, naročajte se na „Slovenski Narod", najboljši slovenski list v Ameriki!

ŠE NEKAJ O UMAZANOSTI FRANKA SAKSERJA.

Vsako izmed naših naročnikov ve danes o Franku Sakserju in njegovi kliki reči, ki jih ni vedel prej, dokler ni "Slovenski Narod" posvetil s svojim močnim reflektorjem v to gadjo zalego.

In to se je zgodilo vprvič 1. aprila 1915. ter se nadaljuje neprestano in se bo nadaljevalo, dokler bo "Slovenski Narod" izhajal.

Težkoda bi bilo potrebno še katero ziniti o teh hijenah v človeški obleki zozirom na korist naših naročnikov, ali "Slovenski Narod", zvest svojim dolžnostim, ne sme prezreti sedanjih dogodovščin, ki utegnejo še bolj odpreti oči našem ljudem.

"Slovenski Narod" je časnik v pravem pomenu besede in zato ne trobilo tega ali onega bankirčiča ali šifkartaša.

"Slovenski Narod" je časnik u pravem pomenu besede in zato v službi naroda prinašaje dejstva, ne da bi se oziral, kdo je z njimi prizadet, dokler je to narodu v korist. Ena stvar pa je, ki jo moramo poudariti. Naši čitatelji in naročniki naj si namreč dobro zapomnijo, da more "Slovenski Narod" z njihovo pomočjo še veliko več doseči tekom časa. Vsakdo izmed naših naročnikov mora biti doslovno zastopnik in razširjevalec "Slovenskega Naroda", če hočete, da se poveča naš neodvisni list ter postane v najkrajšem času dnevnik. Ni že zadosti, da pošlje vsakdo samo svojo naročnino. Če list izpolnuje v polni meri svoje dolžnosti ter e poteguje za blaginjo svojega naroda, potem si mora vsak naročnik na vse kriplje prizadevati, da nam pridobi vsaj enega novega naročnika več.

Na ta način se bo "Slovenski Narod" nastnil pod vsako slovensko streho širom Združenih držav in Canade.

Frank Sakser in njegovi petelini so v resnici obnoreli, odkar izhaja "Slovenski Narod". In če pravimo obnoreli, smo rekli še prav v mehkem tonu.

Da vidi naše čitateljstvo, kako jih je strah pred našim listom, priobčimo odspodaj pismo, ki smo ga prejeli iz Steeltona, Pa. od svojega dobrega prijatelja Mr. A. M. Papicha.

Le-ta je bil tudi zastopnik Sakserjeve reklame plenice, ki je v resnici prava pravcata reakcija proti Sakserju samemu.

Tudi ta naš stari znanec si je drznil pisati Papichu pismo, katerega tudi priobčujemo odspodaj.

Sakserjevo pismo Mr. Papichu se glasi:

"Cenjeni:— Priloženo najdete skupni dosedanji račun, katerega blagovolite čimprej poravnati.

Dalje Vam poročamo da smo opazili v neki takozvani novini 'Slovenski Narod" ki je priče! izhajati v New-Yorku, da ste tudi Vi zastopnik imenovanega časopisa. Mi smo določno proti temu, da bi naši zastopniki zastopali tako zloglasne časopise, kot je zgoraj navedeni, vsled česar Vam damo na razpolago in sicer pustiti zastopništvo omenjenega lista ali pa našega.

Prosimo obratnega odgovora ter Vas pozdravljamo s spoštovanjem

Upravništvo
"Glas Naroda"
V. Zevnik"

Pismo Mr. Papicha nam pa je sledeče vsebine:

"Cenjeni:— Tu Vam pošiljam štiri naročnike pod št. 1293-94—95—96., in vsoto od 2 dolerjev.

Obenem Vam dajem na znanje, da sem opustil zastopništvo "Glas Naroda". Mislim in upam, da pridobim vse, ki imajo sedaj "Glas Naroda", za "Slovenski Narod" prej kakor tekom 6 mesecev v Steeltonu in okolici.

Prilagam Vam tudi pismo, ki sam ga prejel od Sakserja, da se prepričate na lastne oči, kako umazano in podlo piše proti "Slovenskemu Narodu".

Prosim, da mi ga ob priliki vrnete.

Zdaj Vam nimam nič več kaj poročati, samo prosim Vas, da mi skoro pošljete Receipt-Book.

S pozdravom
M. Papich, zastopnik."

Boljšega zadoščenja si "Slovenski Narod" ne more želeti!

ITALIJANI ZOPET STRAŠNO KRVAVO PORAŽENI.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

med Senigaglia (16 milj zapadno od Ancone) in Pesaro. Obenem so bombardirali tudi Fano in Senigaglia.

Ob istem času je metalo dvoje avstrijskih letal bombe na Ancono. Pri vseh teh obstreljevanjih ni bil nihče ubit ali ranjen in napravljena škoda je malenkostna.

C. IN KR. ČETE SE JUNAŠKO OBNAŠAJO.

Genova, 27. julija, preko Pariza, — „Tribune" prinaša sledeče obvestilo o vojnih operacijah na italijanskem bojišču:

„Avstrijci se bore po levje in silno hladokrvno gledajo smrti v oči. Izgube so na obeh straneh strašne, vendar pa so menda na avstrijski strani težje kakor na italijanski. Kajti italijanska vojska kar kosi Avstrijce. (To je najbrže pretirano poročilo. Če se namreč pomisli, da morajo Italijani napadati silne avstrijske utrdbe, se mora nepristransko priznati, da je na napadalčevi strani vedno več žrtev kakor pa na napadenčevi. — Op. ur.)

„Na kraški planoti se pomikajo Italijani v smeri proti Gorici.

„Ob Črnem vrhu so italijanske čete iztrgale več postojank sovražniku iz rok. (Takim poročilom niti ameriški časopisi več ne verjamejo. — Op. ur.)

„V Podgori so Italijani zavrnili vse avstrijske napade, dasi so bili le-ti izvedeni z izredno srditostjo." (Iz vseh teh poročil zveni priznanje avstrijskim junakom.)

ITALIJANSKI GENERAL PADEL.

Videm, 27. julija, preko Pariza, 28. julija, — V bitki ob Soči je padel italijanski general Antonio Cantore, prvi častnik tega reda, ki so ga izgubili doslej Italijani. Generalno službo si je pridobil s svojo hrabrostjo, izkazano na bojnem pohodu v Tripolitanijo.

General Cantore je vodil operacije v južnih Tirolah okoli Ale in Rovereta.

DOPIS.

Delagna, Colo.— Cenjeno uredništvo "Slovenskega Naroda": — Naznanjav Vam, da sem prejel Vaš krasni dar — lepo pozlačeno uro s pravtako verižico in obeskom ličnim nožkom — za svoj trud — za deset novih naročnikov na Vaš cenjeni list "Slovenski Narod". Sedaj sem izpoznal, da so vsa natolcevanja in obrekovanja odstrani new-yorškega "slozlobna izmišljotina. Presrčno se venskega" kramarja gola laž in Vam zahvaljujem za prejeto ter Vam zagotavljam, da Vam ostanem zvest naročnik in neumoren razširjevalec in pospeševalec našega izvrstnega lista "Slovenski Narod".

Pozdravljam Vas, vse naročnike "Slovenskega Naroda" ter Vam želim obilega uspeha

Vam vdani
Anton Udovič.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Naročnik, New-York, N. Y.— Vaš dopis nam je vse., a dospel je nam prepozno in brez podpisa. Če pošljete še konec, — pa nepozabite svojega imena — ga priobčimo v prihodnji številki.— Pozdravljeni!

NAŠE PODPORNE ENOTE.

Piše Zvonko Novak.

V zadnji številki tega lista sem objavil pravila glede konvencije ali glavnega zborovanja svobodomiselne podporne enote.

Audiatur et altera pars.— Čuti je treba obe plati zvona. — Zato priobčim danes konvencijska določila povsem katoliške enote in prihodnjič pa še ona naše konservativne podporne enote.

V IV. členu svojih pravil ima povsem katoliška enota sledeča določila:

ČLEN IV.

1.) Konvencija je glavna ali vrhovna oblast Jednote, katera ima pravico delati ali ovreči postave zase in za vsa svoja podrejena društva, ter sestoji iz glavnih uradnikov Jednote in iz vseh pravilno od krajevnih društev izvoljenih delegatov.

2.) Jednota zboruje vsako tretje leto enkrat in to na 15. avgusta na istem kraju, kojega določi večina pričujočih delegatov na glavnem zborovanju.

3.) Predsednik ima pravico odložiti Jednotino glavno zborovanje za ne delj kot 60 dni, ali premeniti mesto zborovanja ako po njegovem mnenju blagor Jednote to zahteva pod pogojem, da je dobil predsednik poprej tozadevno dovoljenje od večine podrejenih društev.

4.) Podrejena društva smejo poslati po enega delegata od vsakih 12 do 100 članov od 100 do 200 dva in enako nadalje. Dolžnost delegatov je, vdeleževati se Jednotinega zborovanja in pospeševati njen napredek.

5.) Nobeno društvo ne more biti zastopano pri glavnem zborovanju po kakoršnemkoli si bodi pooblaščencu drugega društva, temuč le po članu svojega lastnega društva.

6.) Član ki zastopa društvo pri glavnem zborovanju mora biti tudi Jednotin član in ne samo podporni član društva.

7.) Ženska društva imajo tudi pravico pošiljati moške delegate na glavno zborovanje. Taiste naj si izbero od kakega domačega društva ali pa od druzega.

8.) Delegatje se morajo na konvenciji izkazati s poverilnimi listi, ali spričevali, od svojih podrejenih društev, da so postavno izvoljeni.

Kvorum.

9.) Dvanajst delegatov, ki imajo zahtevane sposobnosti, dela kvorum glavnega zborovanja. Ako je manj kot 12 pričujočih, se razidejo in zberejo ob določenem času, če je pričujoč kvorum. V odsotnosti predsednika in obeh podpredsednikov se zamore izvoliti z večino glasov kateregakoli delegata da predseduje.

10.) Ta točka govori o redu na glavnem zborovanju.

Ker pa nima za mojo razpravo nobenega pomena, je tudi ne priobčujem.

Premembe pravila in glasovanje.

11.) Pravila, ali postave Jednote se zamoreje premeniti pri vsakem glavnem zborovanju z dvetretinsko večino glasov vseh pričujočih glavnih uradnikov in delegatov. Za vse druge točke ali slučaje zadostuje večina oddanih glasov.

12.) Glasovanje za premembo pravil in vse druge važne Jednotine zadeve se vrši lahko tudi na jednaki podlagi potom "Referenduma".

13.) V prvem slučaju se mora vse take spremembe od krajevnih društev pismeno predložiti pravnemu odboru Jednote najkasneje 14 dni pred glavnim zborovanjem.

(Dalje pihod.)

GARIBALDIJEV BOJ PROTI TIROLSKI LETA 1866.

Voditelj italijanskih četaševGaribaldi je s svojimi prostovoljci poizkusil udreti na Tirolsko na ravno tistem mestu, kjer se je tudi v tej vojni izvršil prvi sunek, namreč v Ledroško dolino proti Coldinu. Brambo Tirolske je vodil tedaj Kuhn pl. Kuhnenfeld (umrl 1896). Na razpolago je imel poleg 4400 deželnih strelcev krog 12.000 mož rednih čet z 82 topovi ki jih je kot ‚strategične rezerve' razpostavil spredaj v štirih odsekih zapadne in južne meje (Gardsko jezero in Ledroška dolina Judikarije, Sulzberg in Monsberg in Vintschgau), medtem ko sta brigadi gm. Kainza in polkovnika Montluisanta stali kot „strategične rezerve" v dolini Adiže krog Tridenta. V staroizkušeni zvestobi je vstala tirolska črna vojska pod podmaršalom grofom Ivanom Castiglione z nad 42.000 mož. Garibaldi je nameraval glavni sunek proti Judikarijam, da bi skozi dolino Ledra čez Ampolo in in Condino prišel do Tridenta; cesarske moči na Stilfzerskem sedlu in Tonalu pa naj bi se zadrževale z navideznimi sunki. Kuhn je zamislil brambo tako-le: Vpadlega sovražnika naj bi primerno potisnjeni oddelek tako dolgo zadrževal, da bi mogla strategična priti na pomoč. Garibaldi je otvoril sovražnosti z nasilnim poizvedovanjem v dolini Chiesa, potisnil (25 junija) avstrijske predstraže s kaffarskega mostu (na severnem koncu idrskega jezera) nazaj, se pa radi poročil pri Custozzi s svojo četo umaknil zopet nazaj na jugozapadni konec Garskega jezera (Desenzano in Lonato). Zato je pa Kuhn v mali vojni prešel k napadu in v bojih na Monte Suello in pri Vezzi (3. in 4. julija) rdečesrajčnika krvavo potolkel.

Nato je Garibaldi svoje moči zopet polagoma potiskal proti Ledroški dolini in Judikarijam, a zadel na protisunek cesarskih. Pri mostu Cimegro (16 julija) so bili njegovi prostovoljci pognani v beg; edinole mali fort Gligerti v Ampolski dolini je postal po štiridnevnem obstreljevanju (stala sta dva topova proti 12) plen Garibaldincev.

Ponovni Garibaldijevi ofenzivi v dolini Chiesa in Ledra je Kuhn ustavil v krvavem boju pri Bezzecci (21. julija) · še se hrani v muzeju „Ferdinandeum" v Inomostu takrat uplenjeni stol, na katerem so prenašali Gribaldija. Istega dne so bile prostovoljske čete poražene pri Condinu. Kuhnova strategija je bila poplačana Sicer je ponovno prišlo do majhnih bojev; Garibaldijev napad na Rivo je obrezuspešila cesarska flotilja na Gardskem jezeru, ki se je tudi proti italijanskim topničarkam krepko držala. Od te strani ni pretila deželi nobena resna nevarnost več. Drugačen je bil položaj vzhodno od Tridenta. Dogodki na Češkem, Kraljevi Gradec, so cesarja prisilili, da zmanjša južno armado; od treh armadnih zborov je ostal razen podmaršala Marojčiča na beneškem, ki se je postavil soški črti vse to je opogumilo Viktorja Emanuela za nov napad. Medtem ko naj bi italijansko brodovje v Adriji izsililo ročno zastavo, je bila manjši italijanski armadi namenjena osvojitev južnih Tirol in Trsta: za zavzetje trdnjav in zavarovanje operacijske črte so izbrali 3. in 1. zbor. Pri Padovi je italijanski voditelj Cialdini razdelil svojo moč in ukazal generalom Medici, da prodre skozi Lugansko dolino proti Tridentu. Dejansko se mu je posrečilo, da je potisnil nazaj majhni avstrijski oddelek podmajorjem Pichlerjem; 23. julija je stal Medici pred Levicc v lepi nadi, da bo naslednji dan gospodar Tridenta; toda Kuhn je bil odločen, da drži Trident do skrajnosti in napravi iz njega drugo Saragosso. Medici je poizkušal, ba bi z denarjem podkupil kmečko prebivalstvo, da bi razdrlo železniško progo v Verono, a zaman. V Sordski dolini je prišlo 25. julija pri Vigolu še do boja, ki je bil za vpadnike poln izgub. Nadaljnjim bojem je napravilo konec premirje v Nikolsburgu.

TURČIJA NE MARA SEPARATNEGA MIRU.

Genf, 29. julija.— Turški pravosodni minister Nedjemkden Effendi se je zadnji čas mudil na Dunaju. Odtamkaj je šel v Švico, da se podvrže v bolnišnicidrja Rouxa Tu se je izjavil napram nekemu časnikarskemu poročevalcu, da se vsled svoje bolezni ne more spustiti v pogovor o zadevah svoje dežele.

Poročevalcu se je potem vendar le posrečil daljši razgovor z ministrovim spremljevalcem, Fassum Eskell Effendijem. Le ta je odločno dementiral vest, češ, da se mudi turški minister radi mirovnih pogajanj v Švici.

"Turčija ni želela te vojne", je rekel Fassum Effendi, "in z veseljem bi pozdravila mir. Ali vse zadnje govorice, češ, da si Turčija prizadeva skleniti separaten mir z alliirci, so neresnične".

Glede preskrbe Turčije z vojnimi potrebščinami je izjavil Effendi: "V takšnem položaju seve da ne more biti govora o preobilici orožja v moji domovini. Ali mi delamo z vsemi močmi v Carigradu, ki je močno utrjen in se lahko zdrži mesece in mesece. Seve ne more nihče prerokovati konca. Turški vojaki se pa bore z največjim junaštvom, ker je to boj na življenje in smrt".

NEMCI PRODIRAJO V ARGONIH.

SRDITI ARTILJERIJSKI SPOPADI SE VRŠE NA CELI ZAPADNI BOJNI ČRTI.

Berlin preko Londona 28. jul.— Nemška ofenziva v Argonih se še vedno nadaljuje. Kakor se glasi današnje poročilo vrhovnega poveljstva, so nemške čete z naskokom zavzele sovražne postojanke v zapadnih Argonih. V ostalem je na zapadnem bojišču še precej mirno.

Samo v Vogezih se opaža nekoliko živahnega gibanja na sovražni strani. Sovražnik si prizadeva predreti našo bojno črto.

Poročilo vrhovnega armadnega poveljstva se glasi kakor sledi:

"Slabotni francoski napadi severno od Soucheza, kakortudi eksplozije min v Le Mesnil — okrožju so se izkazale brezuspešne.

"Zapadno od Argonov smo se polastili nekolikih sovražnih strelnih jarkov.

"Kot v odgovor francoskemu obstreljevanju Thiaucourta smo začeli bombardirati Pont-a-Mousson.

"V Vogezih je sovražnik včeraj zvečer zavzel naše prednje strelske jarke ob Lingekopfu, severno od Münstra.

"V soseščini Roucqa, severnozapadno od Tourcoinga smo strmo glavili neki francoski zrakoplov na tla in blizu Peronne pa zajeli neko angleško letalo z njegovim moštvom vred."

NEMCI POTOPILI AMERIŠKO LADJO.

London, 26. julija.— Ameriški parnik Leelanaw je bil torpediran in pogreznjen v morje ob eni včeraj popoldne, osemdeset milj od rta Wrath. Ta novica je zbudila velikansko senzacijo.

Leelanaw je plula napolnjena s predivom iz Arhangela proti Belfastu. Glasom nemškega seznamka je predivo kontrabandski predmet, a glasom angleškega pa ne.

Njeno moštvo, 29 po številu, so rešili Nemci na majhnih čolnih katere je privlekel na lice mesta nemški podmorski čoln.

To dejstvo izpričuje, da so Nemci pred torpediranjem opozorili ladjo, naj se vda.

Hrvatje najboljši mornarji sveta.

"Fremdenblatt" slavi junaštvo hrvatskih mornarjev in opozarja na izjavo angleškega mornariškega atašeja nasproti glavnemu uredniku "Fremdenblatta". Rekel mu je: Avstrijska mornarica je najboljša na svetu. Ni sicer velika, a nobena se ne more primerjati z njenim moštvom. Ne zanikava vam, da avstrijska mornarica prekaša angleško. "Agr. Tagblatt" pristavlja, da tvorijo mornarico pred vsem Hrvatje in Slovenci in da velja zato navedenima narodoma pohvala angleškega morniriškega atašeja.

KATASTROFA PARNIKA „EASTLAND" NA REKI CHICAGO JE GLEDE ŽIVLJENSKIH IZGUB ENA NAJSTRAŠNEJŠIH PODOBNIH TRAGEDIJ.

Prošlo soboto, 24. jul. let. l. se je odigrala na reki Chicago v mestu istega imena, v državi Illinois, ena najgroznejših, žaloiger, kar jih pozna moderni svet.

Izletniški parnik "Eastland", na katerem je bilo nad dva tisoč potnikov — izletnikov, povečini so bile ženske in otroci, se je nagnil prav v tistem hipu, ko je imel odpluti po chicaški reki na Michiganško jezero, na levo ter se potopil tekom šestih minut.

Glasom uradnih poročil je izgubilo ob tej nesreči nič manj kakor 1220 ljudi svoje življenje. Potemtakem je to druga največja katastrofa na vodi.

Vnasledjnjih vrsticah prinašamo kratek pregled drugih podobnih katastrof.

Življenske izgube:

Titanic, 24. aprila 1912., ob New-Foundland	1.595
Lusitaina, 7. maja 1915. na Atlantskem oceanu	1.100
Empress of Ireland, 29 maja 1914 na reki St. Lawrence	1.024
General Slocum 15 jun. 1904 na East-River N. Y.	959
Bourgogne, 4. jul. 1898. ob New-Foundland	871
Prncs. Alice 3. spt. 1898 na Thames blizu Woolwich.	700
Norge 25 jun. 1894 ob Ruckfall Reefs (Pečinah)	600
Utopia, 17. marca, 1891. ob Gibraltarju	574
Matsu Maru, 23. marca 1908 ob japonski obali	300
Ship Kajsunda 29 mrc. 1897 ob brazilskem obrežju	289
Lady Elgin, 8. spt. 1860. na Michiganskem jezeru	287
Excursion steamer, 24. aprl. 1909. pri Montevideo	200
Nile River steamer, 8. aprila 1912. na reki Nil	200
Larchmont, 12. febr. 1907. Long Island Sound	183
Volturno, 11. okt. 1913. na Atlantiku	135
State of Florida, 18. aprila 1884. ob kanadski obali	128
Libava, 7. junija, 1908 pri Marseilles	100

Ujeti Rotšild grabi seno.

"Bayerische Kurir" poroča: Med vojnimi ujetniki v ujetniškem taborišču je tudi eden izmed pariških Rotšildov, ki je zašel s svojim avtomobilom v nemško ujetništvo. Ta gospod dobiva po več zavojev delikates, sladkarij, konjaka, finega vina (označen kot za lase mazilo in ustna voda) Za tega "visokega gosta" je interveniralo celo špansko poslaništvo, toda s takim uspehom, da je moral takoj naslednjega dne, ob štirih zjutraj, iti z drugimi ujetniki vred seno grabit, vsekakor na zdravo, čeprav zanj nenavadno delo!

FRAN GIULIATTI

Priporoča slavnemu občinstvu svojo najmoderneje urejeno krojačnico na

2163 West 73rd Street

CLEVELAND, OHIO.

SLIKE IZ BOJIŠČA.

PRIHAJAJO VSAK TEDEN NOVE IN JIH LAHKO DOBITE POPOLNOMA BREZPRAČNO.

—:—

Vsakemu našemu naročniku, kateri nam najde novega naročnika vsaj za pol leta in pošlje njegovo ime in naročnino (najmanje 50c) na upravo bode dobil na zahtev gori imenovane bojne slike za poklon brezplačno in poštnine prosto.

OKLICI.

Uradni oklici c. kr. oblastev v stari domovini, so velike važnosti za tistega, kogar se tičejo. Ker se utegne zgoditi, da bi ta ali oni v oklicih prizadeti rojak ne čital našega lista, opozarjamo cenjene čitatelje „Slov. Naroda", naj dotičnika obvestijo o oklicu, ki se ga tiče.

OKLIC.

Zoper Antona Puschler-ja, oziroma neznane njegove pravne naslednike, kojih bivališče je neznano, se je podala pri c. kr. okrajni sodniji v Višnjigori po Janezu Piškur, posetniku v Škrjančem, tožba radi zastaranja terjatve v znesku 254 K. 10 h.

Na podstavi tožbe določil se je narok za ustno razpravo na dne

18. junija 1915.

ob 10. uri dop. pri podpisani sodnji, soba št. 2.

V obrambo pravic toženca se postavlja za skrbnika gosp. J. Miklavčič posetnik in župan v Hudem. Ta skrbnik bo zastopal toženca v oznamenjeni pravni stvari na njega nevarnost in stroške, dokler se ali ne oglasi pri sodniji, ali ne imenuje si pooblaščenca.

C. kr. okrajna sodnija Višnjagora, odd. II., dne 11. junija 1915.

OKLIC.

Zoper Janeza Petrigoj iz Loč št. 2., katerega bivališče je neznano, se je podala pri c. kr. okrajni sodniji v Kostanjevici po Janezu Petrigoj iz Loč št. 2. tožba radi priznanja priposestvovanja.

Na podstavi tožbe odredil se je narok za ustno sporno razpravo dne

28. junija 1915.

ob 9. uri dop. v izbi št. 4.

V obrambo pravic toženca se postavlja za skrbnika g. Janez Spilek, posetnik v Prilipu št. 11. Ta skrbnik bo zastopal toženca v oznamenjeni pravni stvari na njegovo nevarnost in stroške, dokler se ali ne oglasi pri sodniji ali ne imenuje pooblaščenca.

C. kr. okrajna sodnija Kostanjevica, odd. II., dne 9. junija 1915.

1289 C IV. 193|15|3

OKLIC.

Zoper odsotnega Franca Žužek, kleparja na Bledu, se je podala pri c. kr. okrajni sodniji v Ljubljani po Fr. Stupica v Ljubljani tožba zaradi 506 K 92 h s prip.

Na podstavi tožbe določa se narok za ustno razpravo na

1. junija 1915.

dopoldne ob pol 10. uri, soba št. 33.

V obrambo pravic Franca Žužek skrbnikom postavljeni g. Ivan Stiene, c. kr. davčni pristav v pok. v Ljubljani, bo zastopal toženca toliko časa, dokler se on ne oglasi pri sodniji ali ne imenuje pooblaščenca.

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani, odd. IV, dne 18. maja 1915.

1327 E 198|14|15

OKLIC.

Zoper neznano kje v Ameriki odsotnega Antona Logar iz Podklanca št. 1 so se pri podpisani sodniji po Kmetijskem društvu v Rovtah zaradi izvršljive terjatve 215 K 78 h s pr. naperile izvršbe s prisilno vknjižbo zastavne pravice na njegove vl. št. 28 in 120 k. o. Dole in 77 in 84 k. o. Opale ter s prisilno dražbo istih.

V obrambo pravic zavezanca postavljen skrbnik g. Valentin Kržisnik v Račevi št. 14 ga bo zastopal, dokler se ali ne oglasi pri sodniji ali ne imenuje pooblaščenca.

C. kr. okrajna sodnija v Idriji, odd. II. dne 18. maja 1915.

Vsak pošten delavec si lahko zasluži v svojem prostem času nekoliko dolarjev na teden, ako se takoj obrne na upravo „Slovenskega Naroda" za pojasnilo.

NAŠIM NAROČNIKOM NA ZNANJE.

V zadnjih dneh nam je došlo veliko vprašanj glede vojaških zadev. Mnogi naši rojaki so nam priložili tudi zneske po 50 c., misleč, da tudi mi računamo za par stopinj na avstrijski konzulat po 50 c., kakor je to storila svojčas Sakserjeva šifkartašnica.

Da obvarujemo rojake pred nepotrebnimi stroški, naznanjamo vsem naročnikom „Slovenskega Naroda", da izvršuje uredništvo „Slovenskega Naroda" vse zadeve, ki so v zvezi z avstrijskim konzulatom in katerih ne morejo opraviti naši naročniki sami, popolnoma BREZPLAČNO. Le če je treba vrniti listine po pošti naj nam prilože poštnih znamk v primerni vrednosti.

Uredništvo „Slovenskega Nar".

BIVŠI PODGOVERNER UMRL.

Providence, R. I., 28. julija, — Bivši podgoverner F. H. Jackson je danes tukaj nenadoma in nepričakovano prenehal živeti. Smrt ga je zalotila med pomenkom z nekim njegovim prijateljem. Jackson je bil rojen v Kirklandu, N. Y. star 67 let, ter nekaj časa član štaba governerja Dix v državi New York.

SLOVENSKI NAROD (SLOVENIC PEOPLE.) Established 1906. Published every Thursday.

Published by Slovenski Narod Publ. Co., Inc. Felix Dolinar, Pres. C. Kolstad, Sec'y & Treas.

AMERICAN IN SPIRIT. FOREIGN IN LANGUAGE ONLY.

The best advertising Medium to reach the Slovenic people in the United States and Canada.

Entered as second class of mail matter at the New York Post Office under act of Congress of March 3. 1879.

Naročnino pošljite po Post., Express- ali Bank Money Orderju, ali pa v registriranem pismu na:

„SLOVENSKI NAROD" 45 Vesey St. New York, N. Y.

9th YEAR. — Thursday, July 29. 1915. — No. 23.

SLOVENCI, POJDIMO VSI KAKOR EN MOŽ V BOJ ZA „RDEČI KRIŽ" V LJUBLJANI!

Narod hoče, in nam je narodova volja sveta.

Celo kopico pisem smo že prejeli odstrani cenjenih naročnic in naročnikov "Slovenskega Naroda", v katerih se nas opozarja, naj priobčimo v svojem listu poziv na slovensko ljudstvo, da bi začelo zbirati denar za "Rdeči križ" v stari domovini.

Za zgled takih pisem priobčimo samo enega, ki ga nam je pisal g. Oton J. Majerle, ugledni rojak v Elevethu, Minn.

Pismo se glasi:

"Cenjeno uredništvo "Slovenskega Naroda": Prosim Vas, da priobčite v svojem cenjenem listu poziv na ljudstvo, naj bi začelo zbirati kakšen denar v svrho pomoči "Rdečemu križu". Moja ideja je, da bi se za ranjence potom enot ali časopisov zbiral denar. Za nabrani denar naj bi se v tej deželi najelo zdravnikov in postrežnic ter se jih poslalo v Avstrijo streč in zdravit ranjene vojake. Kajti uverjen sem da bi jih še veliko več okrevalo, če bi bilo dovolj zdravnikov in postrežnic, katerih obojih brškone primanjkuje tudi v Avstriji. Če imajo avstrijski sovražniki toliko zdravnikov in jih še vedno več potrebujejo, in če zbirajo rojaki le-teh neprestano denar za "Rdeči križ" v svojih rojstnih deželah ter pošiljajo tja tukajšnje zdravnike in postrežnice, zakaj bi jih tudi mi ne poslali nekaj v Avstrijo, ki je naša stara domovina. Pomagajmo ji, kakor to delajo Nemci, ki so že veliko število zdravnikov poslali v svojo domovino na pomoč največjim revežem, ranjenim vojakom.

Zdaj sklenem to svojo skromno prošnjo ter ostajam Vaš zvesti naročnik

Oton J. Majerle."

Plemenita duša ima le plemenite ideje. In plemenitih duš so vsi naročniki in naročnice "Slovenskega Naroda". Zato take plemenite ideje tako vzvišene in nesebične zahteve od njihove strani. In odkrito povedano, ponosni smo na to že veliko četo naročnikov "Slovenskega Naroda".

In ravno sedaj je ugodna prilika, da se poprimemo vsi brez izjeme tega človekoljubnega dela.

Rojaki, zgodilo se je prav te dni nekaj tako sramotnega, da bi bili sprožili to misel, čeprav bi se ne bil oglasil prav noben izmed vas!

Nekaj ljudi je med našim narodom, ki se pravkar poganjajo, kako bi se najhitreje iznebili med našimi rojaki naberačenega denarja. Takozvani ligaši — sramotilci slovenskega naroda — trde, da so nabrali med nezavednimi Slovenci nekaj čez tisoč dolarjev, **ki jih nameravajo poslati Srbom, sovražnikom naše stare domovine, morilcem Franca Ferdinanda in ubijalcem tolikih in tolikih naših očetov, bratov, sinov, prijateljev in znancev, tolikih Slovencev.**

To je brezprimerna sramota, bahat sad ligaškega strupa!

Da vsaj nekoliko popravimo efijalstvo svojih zaslepljeni rojakov stopimo vsi kakor en mož v bojno vrsto za "Rdeči križ" Ljubljani!

Za 'Rdeči križ' v Ljubljani smo zapisali. Morda bi nam kdo utegnil očitati sebičnost. Če bi to storil, bi nam delal krivico.

Slovenci nismo velik narod pa tudi ne bogat. Vemo, da je vsak narod v Avstriji sedaj potreben podpore. Ali drugi narodi so veliki in bogati. Zato lahko nabirajo za splošni avstrijski "Rdeči križ". Mi se moramo ločiti od splošnosti ter nabirati le za oddelek avstrijskega "Rdečega križa", za **"Rdeči križ" v Ljubljani,** da bo tako naš nesrečni in ubožni, a kulturno vrlo naobraženi narod po vseh slovenskih deželah, po celi Sloveniji, **deležen naše podpore, pomaga v dvojni meri.**

Slovenke in Slovenci, nabirajmo neumorno, nabirajmo brez prestanka! Začnimo takoj, začnimo brez odlašanja in oklevanja! Saj je vsakomur znana prislovica, ki pravi: Kdor pomaga naglo,

Rojakinje in rojaki! Na sto in sto naših domačih v stari domovini sedaj trepeta in drgeta v neprestanem strahu za tega ali onega svojca ki se zadet od sovražne krogle bori z življenjem in smrtjo na bolniški postelji. Morda je ta dobri ranjenec še edina nada svojih starišev, morda je bil doslej edina opora svoji bolehni in slabotni materi, morebiti je mož mlade žene in oče še nedorastlih otrok!! Koliko gorja je že prihranjenega in koliko bridkih in grenkih solza otrtih, če rešimo samo tega s svojo podporo! **Zato urno in vneto na delo vsi, ki imate dobra srca in plemenite duše! S tem najboljše odgovorimo podlim nakanam ligaške svojati.**

Mislimo, da je umestno, če že na tem mestu nasvetujemo, kako in kam naj bi se pošiljal za Ljubljanski "Rdeči križ nabrani denar.

Skoro v vsaki večji slovenski naselbini je po eno ali še po več slovenskih podpornih društev. Z enim naj bi se domenilo, da bi prejemalo denar za "Rdeči križ" v Ljubljani. Vsako tako društvo bi bilo potem krajevno nabirališče. Eno izmed vseh naj bi se določilo za glavno ali centralno nabirališče, kamor bi se stekal ves za "Rdeči križ" po krajevnih nabirališči nabrani denar.

Za centralno nabirališče predlagamo mi slovensko podporno društvo "Orel" št. 90. G. S. K. P. E. v Nev-Yorku. Ne vemo sicer še zagotovo, bi-li bili "Orlovi" člani zadovoljni s tem. Ali obrne se lahko nanje. Vkolikor nam je znano, ima društvo "Orel" še nekaj nad $900 svojega lastnega premoženja, ki je dovolj visoka jamščina. Nadalje ima izborne člane, to pa od najzadnjega člana pa tja gori do predsednika.

Predlagamo ga zato, ker ga najbolj poznamo, in pa, ker se je treba takoj poprijeti dela.

Naš list "Slovenski Narod" je pa pripravljen prevzeti vse, kar se terja od časopisa v takih slučajih.

Torej, rojakinje in rojaki, še enkrat Vas pozivljamo, da greste vsi brez izjeme in takoj na to nadvse plemenito in človekoljubno delo! **Ne bojte se ničesar! Nihče Vam ne sme zabranjevati tega dela, niti zasebnik, niti državna postava! S prispevanjem za "Rdeči križ" vršite človekoljubno delo ter ne kršite zakona ameriške nevtralnosti! Naši rojaki v stari domovini vas bodo s hvaležnimi solzami v očeh blagoslavljali, ko bodo čitali med darovalci za "Rdeči križ" v Ljubljani Vaša imena, priobčena v našem listu, a ligaške posrbice pa bodo preklinjevaje in zaničevaje izgovarjale njihove uvele in zasinele ustne.**

Uredništvo "Slovenskega Naroda".

„PROPAST AVSTRIJE" — PRED SODIŠČEM.

V hrvaškem tedniku "Domovina" čitamo, kakor sledi:

"Prošli teden se je vršila pred new-yorškim sodiščem na podlagi tožbe državnega odvetnika Združenih držav obravnava zoper V. Vuiča, ki je prodajal knjigo: "Propast Avstrije". Obtoženec je bil obsojen na mesec dni zapora, a knjigo je država zaplenila in sežgala. Bilo je še okoli 2000 iztisov.

V tej knjigi, ki jo je spisal oni srbijanski potepuh Dimitrijević in ki so jo oglasovali naši "hrvatski" listi ter jo priporočali vsi od onih popa Grškovića pa do onih profesorja Pupina, je bilo kar nagromadeno laži in svinjarstev, ki se jih more izpljuvati samo srbijanska "jugoslovanska" duša.

Ti jugoslovenski "prosvetitelji" so mislili da se sme v tej deželi tiskovne svobode nekaznovano lagati in svinjariti, kakorkoli se komu poljubi. No, sedaj so se prepričali, da se ne more niti v tej svobodni deželi širiti podivjanosti.

Ne maramo o tem izgubljati še več besed, nego le opozoriti hočemo naše rojake, naj bodo oprezni glede te knjige. Kajti bržkone naleti nanjo pri tem ali onem našem rojaku, in če se obvestiti o tem državnega odvetnika Združenih držav, utegne doleteti dotičnika prav taka usoda kakor gori imenovanega V. Vuića."

To smo priobčili z ene strani kot časnikarji, z druge pa tudi zato, ker se Slovencem tudi že obeta morda prav taka knjiga izpod peresa nekega bivšega avstrijskega konzula.

Gledali bomo na to, da bodo v eventualnem slučaju kaznovani pravi krivci, ter pazili da ne uidejo pravični postavni kazni, kakor je odnesel neznano kam svoje pete avtor knjige "Propast Avstrije" postopač Dimitrijević.

Torej, bivši avstrijski konzuli, pozor in pamet! Kajti znano je, da je pamet boljša kot žamet.

LIGAŠEM V ALBUM.

Mineral, Kansas, 26. julija 1915

Pred kakimi 25 leti so se jeli zavedni slovenski delavci v tukajšnji novi domovini zbujati ter jeli stremeti še za čem drugim kakor za vsakdanjim delom, namreč za napredkom. Ustanavljati so začeli vsakovrstna politična, izobraževalna in podporna društva. Tako pridno se je delalo na tem polju, da jih imamo dandanes vsepovsod po Združenih državah, kjerkoli živi le nekoliko naših rojakov. Vsa čast le-tem ustanovnikom, ki so imeli veliko truda in stroškov na rovaš svojega lastnega žepa. Ali vse to so drage volje žrtvovali, ker so si bili svesti, da vrše plemenito narodno delo. Če se kateri danes živi izmed onih nesebičnih narodnih delavcev, vidi lahko silno bogate sadove svojega dela. In pozabljen je ob tem prepričanju ves trud, vse trpljenje, in veselje jih navdaja, ker vidijo koliko solza ubogih vdov in zapuščenih otročičev je že bilo posušenih potom njihove požrtvovalnosti.

In vse te številne organizacije je ustanovil čisto navaden in preprost delavec slovenski.

V sedanjem kritičnem in nadvse žalostnem času, ko divjajo silni boji po Evropi, ko si ta in ona sila prizadeva docela izčrpati in izkrvariti svojega nasprotnika, katerih bojev se udeležuje na tisoče naših bratov Slovencev, bojujočih se in prelivajoči svojo kri za domove in deželo svojih očetov, **je slovenski narod usmiljenja vreden in podpore potreben. Gotovo ga ni rojaka med nami, ki bi ne imel globokega sočutja do svojih bratov v stari domovini. Zato je naša sveta dolžnost, da jim vsestransko pomagamo v tem ali onem oziru. Ali, dragi rojaki, taka pomoč za kakršno so se začeli pehati nekateri avstrijski doktorji, bivši konzuli, operni pevci, slikarji-mazači in druga taka sodrga, je brezuspešna in nzmiselna.** Ko so postala tem ljudem tla v Avstriji prevroča, ko jim je zmanjkalo svetlih avstrijskih kronic v žepu, pa hajdimo v Ameriko. Tam se bo dalo pa še par dolarčkov izmolzti iz zabitega Slovenca. Vidite tako je in nič drugače. Ta sodrga ni prišla semkaj z namenom, da si služi kruh v potus svojega obraza, nego da živi na rovaš ubožnega delavca-trpina, kar je bila navada v nadvse ljubljeni Avstriji, dokler jim je bila tam pot s cvetlicami posuta.

Ker se je tem gospodom Avstrija pristudila, pravzaprav hočemo reči, ker so se le-ti gosodje prignusili Avstriji, se hočejo sedaj maščevati nad njo. Zategadelj so se bili zbrali nekega dne v Chicagu ter ustanovili takozvano "slovensko ligo". Odtedaj se ti gospodje nazivljajo ligaši, ker so drug drugega vredni, Ti neumneži si prizadevajo iztrgati slovenski narod izpod avstrijskega žezla ter napraviti iz slovenskih dežel srbsko državo. Samostojnost slovenskega ljudstva poudarjajo na vsa usta, na drugi strani pa z vso silo tišče pod žezlo zanemarjenega, slabostnega in popolnoma revnega naroda srbskega. Potemtakem je hotela liga pod plaščem "samostojnosti" prodati naš narod Srbom. "Slovenci, Hrvati in Srbi, pravite, morajo biti samostojni pod srbskim kraljem. Ali pa ste že vprašali Čika Peru je-li zadovoljen s to Vašo željo? Ali je tistih par mandeljcev vprašalo Slovence, hočejo-li izpod avstrijskega "jarma". Nadalje je Vam lahko tudi znano, če imate le količkaj soli v glavi, da bi ne bilo onikdar miru, ako bi bili Slovenci. Hrvati in Srbi pod istim srbskim kraljem. Srbska verska nestrpnost je vsakomur dovolj znana, slovenska vdanost katolški veri tudi ni nepoznana, in hrvaška mržnja napram Srbom je takorekoč nespravljiva. Ligaši pravijo: Zakaj pa nam avstrijska vlada ne da tiste svobode, ki jo uživajo drugi narodi. Temu so deloma krivi ravno sedanji ligaški stebri. Kajti pred leti so bili le-ti narodni zapeljivci v stari domovini.

Rajnka liga ni bila nič drugega kakor revolucionarno gibanje. Dokaz temu je dejstvo, da je pred nekolikim časom, ko je buknil izmišljeni glas o revoluciji v Ljubljani na dan, pisal eden glavnih ligaški postopačev, "velmožni" Blatnik sledeče: **"Z veseljem pišem Vam, g. urednik, te vrstice. Kajti dobil sem poročilo iz Ljubljane, da je izbruhnila tamkaj revolucija."**

Žalostno, ali resnično. To je ravno toliko, kakor da bi želel, da bi še več nedolžnih Slovencev prelilo svojo kri. Kdo torej bi bil kriv, če bi se kdaj kaj takega utegnilo pripetiti v slovenskih deželah? Nihče drugi kakor slovenski ligaši, ki podpihujejo svoje rojake in jih hujskajo k uporu. Tako je, vi gospodje, ki kričite venomer, da ste nesebični in požrtvovalni. Sila učeni ste, imate vse polno doktoskih, kramarskih in drugih naslovov, pa ste vendar nerodnejši in neprevidnejši kakor najzadnji med nami, priprostimi delavci. Bili ste doma v visokih službah in tam bi bili lahko pomagali svojemu narodu, če je Vam res tako pri srcu. Toda kaj narod, groš, groš, to je vaš kramarski cilj!

Neke "cajtenge" v Clevelandu kriče na vse kriplje, da je sedaj liga na vrhuncu, (resničnejše bi bilo, če bi pisale da je že davno ročila v njem, se je lahko prepričal, kako Avstrijci neprenehoma ni, in da je samo še par narodnih izdajalcev izven nje.

No, pri tem računu se je omenjeni listič vštel. Kajti čista resnica je, da niti dva odstotka ameriških Slovencev mista v ligaškem taboru. Saj je samo pri nas okoli pet tisoč Slovencev, ki so po mnenju naših neslavnih ligarjev — oziroma figarjev — narodni izdajalci.

To človeko, namreč tisti clevelandski listič hole prehudo jetra, kadar se prav debelo ne zlaže. Kdor je vestno zasledoval vojna poročila v njem, se je lahko prepričal, kako avstrijci neprenehoma beže. Toliko časa so bežali, da so vse Ruse pognali čez mejo. Pa še sedaj beže. In ne bo dolgo, pa bodo pribežali v Varšavo. Tako ti povem, ti lažnjivi kljukec, C. A., čeprav sem tvoj naročnik, da boš o sklepanju miru tudi ti sklenil svoje umazano delo, pobral ti in drugi ligaški ostanki svoja šila in kopita, in o vas ne bo duha, ne sluha.

Dragi rojaki, obrnite hrbet ligaškim postopačem, ligaškim komedijantom! Kajti bratenje z njimi bi Vam utegnilo škodovati v stari domovini. Saj država smatra njihovo početje za izdajalsko in revolucijonarno.

Kakor sem že omenil zgoraj, se je ob ustanavljnju raznih podpornih organizacij odzvalo ogromno število naših rojakov, ker so dobro vedeli, da je poštena in koristna stvar, in ker so bili njihovi roditelji pošteni in vestni delavci.

Pri slovenski ligi je pa ravno narobe. Izmed tisočev in tisočev našega naroda se jih je zbrala le malenkostna peščica, katere ste speljali vi, voditelji "slovenske lige" na led. Če ste še avstrijski podaniki, ste izdajalci, če ste pa že ameriški državljani, pa zopet niste nič vredni, ker ste prelomili ameriško ustavo. Saj ste pod prisego obljubili, da boste natančno izpolnovali, kar zahteva ameriška ustava. Potemtakem so taki ljudje ravno tako nevarni novi domovini kakor Avstriji.

Prihodnjič še kaj. — Pozdravljeni!

J. K.

„LEGA NAZIONALE".

Vlada je razpustila italijansko šolsko društvo: Lega nazionale. Bilo bi hinavstvo ako bi ne odkrito priznali, da smo Slovenci to vladno odredbo sprejeli z velikim zadovoljstvom. Iz slovensko-narodnih in avstrijskopariotičnih razlogov.

Do leta 1890. so imeli v Avstriji živeči Italijani društvo Societa scholastica Patria. Dne 10 julija istega leta ga je vlada razpustila, ker je glavna skupščina v Tridentu sklenila, da se odpošlje društvu Dante Alighieri v Rimu in njegovemu predsedniku Bonghiju izraz popolne udanosti in najodkritosrčnejše čestitke. To je bil za vlado le zadnji povod, kajti bilo ji je znano, da ima društvo s kraljevino najtesnejše zveze.

Že leta 1891 so si ustanovili Italijani društvo Leganazionale namesto razpuščene Patrie. Po pravilih je imela sicer le namen, pospeševati narodnostno vzgojo, v istini pa je bilo njeno delovanje naperjeno proti Slovencem in Avstriji. Hotela je z obilnim denarjem iz Italije poitilijančiti našo jadransko obal ter zrelo jabolko izročiti Italiji. Svoje delovanje je Lega nazionale raztezala na vseh pet "neodrešenih" pokrajin: Trentin, Trst, Istra, Furlanija in Dalmacija.

Vodilno glasilo trentinskih Italijanov "Alto Adige" je pisalo o ciljih Lege nazionale: "Sicer še je zaželjena obal daleč, ladja Italijanov v Avstriji vozi po viharnem, nemirnem morju. Toda te številke nam dajejo upanje na združenje z našimi brati! Če tudi po gorovju in morju ločeni, mi Italijani spadamo vsi vkupaj. Navdušenje in zaupanje na oni dan, to je namen Lege nazionale".

In list "Trentino" je pisal leta 1907 z ozirom na delovanje Lege nazionale: "In kakor uživajo Nemci iz Nemčije dalekoidočo prostost, da prepotujejo na dolgo in široko Trentin z namenom, da najdejo prozelite za idejo Velike Nemčije (velikanski moloh, kojega fanatični svečeniki sanjarijo o žrtvah v celih hekatombah), tako nam lahko in nam morajo še z večjo pravico naši bratje iz kraljevine stati ob strani v trdnem defenzivnem boju, ki ga bijemo, da varujemo stare meje Italije."

Lega nazionale je gojila jako živahne zveze s kraljevino in z ondotnimi iredentističnimi krogi. Kako ljubo in dobrodošlo je bilo to društvo Italiji, je pač najbolj razvidno iz tega, da je italijanska vlada izdala naredbo, s katero se poziva, naj Italijani podpirajo Lega nazionale! Kadarkoli so kraljevinski iredentisti imeli javne prireditve, nikdar ni manjkalo pri njeh zastopnikov Lege nazionale iz Avstrije. Leta 1907. se je vršil v Veroni kongres Associazione pro Trento-Trieste, na katerem so bili tudi Legini zastopniki navzoči. Veronski župan je govoril o "zahlapčenih in teptanih Italijanih v Avstriji" in rekel, da je "ruska knuta" mnogo prijetnejša nego "avstrijska palica". Obžaloval je na zadnje, da vsled svojega dostojanstva ne more še bolj jasno govoriti o tem, "kako se v deželah katere spadajo k Italiji, (itlijanska) trobojnica še vedno nahaja v krempljih dvoglavnega orla." Italijanka iz Tridenta je govorila o "trpljenju fratellov irredentov" in končala svoj govor z besedami: "Aiuta, Italia, aiuta!" Pomagaj, Italija, pomagj!!)

Leta 1913 je priredila Legina skupina v P. plesni venček. Plakati, vabila, in dvorana, vse je bilo v Italijanskih barvah. Venček se je otvorilo z itlijansko kraljevinsko himno in v dvorano je prikorakala skupina 16 dam, ki jih je vodila "Italija" kot sedemnajsta. Onih 16 dam naj bi predstavljalo 16 italijanskih pokrajin. Dame so obstopile govornika, ki je obiskovalcem plesnega venčka razjasnil, da je prišla "Italija", da bi prinesla trpečim bratom v Avstriji tolažbo, sočustvovanje, pogum in zaupanje.

Ti podatki dovolj jasno osvetljujejo tendenco Lege nazionale glede njenega razmerja do Avstrije, in avstrijskega patriotizma. Toda ravno s takim srdom kakor proti Avstriji so bili Legini pristaši napolnjeni nasproti slovenskemu in hrvatskemu narodu. Posebno v Istri in Trstu je lega delovala z vsem parom, da bi zajezila naraven razvoj hrvatskega in slovenskega naroda ter njegov naraščaj odtujila narodu in Avstriji. Naši prvaki ob jadranski obali so z naporom vseh sil morali delovati nasproti tako ljutemu sovražniku.

Sedaj je Lega nazionale razpuščena. Zadela jo je kazen ki jo je že davno zaslužila. Slovenci in Hrvati smo rešeni s tem sovražnika, ki nam je z izdajalskim denarjem iz kraljevine hotel skopati grob in nas položiti vanj. Naloga naša je sedaj, da tam, koder se je vršilo antiavstrijsko in antislovensko Legino delovanje, popravimo napravljeno škodo in da se zato z vso vnemo oprimemo naših poštenih narodnobrambnih društev, ter jim ne odrekajmo tudi v sedanjih težkih časih svojih izdatnih podpor.

DOPIS.

Collinwood, Ohio.— Cenjeno uredništvo!— Prosim ne vrzite v koš tega skromnega dopisa radi moje za dopisivanje preokorne roke, nego ga priobčite, če Vam je le mogoče.

Poročati Vam imam veliko. Seve se to ne zgodi vse hkrati. Polagoma in počasi bomo že uredili celo stvar.

Glede dela se ne pohvalim, čeprav je kaj lepo število tovaren v Collinwoodu. Ali različne so kakor menda tudi rojaki. Tvorničarjem je le na tem, da kar najbolj skubejo in ožemajo delavca-trpina. pa tu ni skorobirekel pomoči. Dokler se vlada sama ne potegne za delavske sloje, in dokler se kapitalizmu ne zavije vratu, dotlej ostane delavec suženj tukajšnjih kapitalistov.

Pohvalno pa se lahko izrazim o zavednosti tukajšnjih rojakov. Temu v dokaz je tukajšnja Zadružna zveza, ki obstoja že par let in prav izborno napreduje. Zvezini delničarji, ozirama vsi napredno, so se zavzeli, da bi bilo dobro, če bi imelo tako slovensko podjetje tudi svojo lastno prodajalno pod lastno streho. In to se je tudi zgodilo. V to svrho so kupili lepo hišo in prostor za druge potrebščine za lep znesek **$7.000.** To ni mala vsota. Ali geslo "**V združenju je moč**" premaga vse težkoče in zapreke.

Zadružna zveza je nekaj povsem pozitivnega in koristnega za slovenske ljudi. Zato se nam ni treba prav nič bati za to koristno stvar; ali ligaši se naj boje narodove obsodbe, ko izpregledajo naši rojaki, da je obstojala ligaška sodrga samo iz posmrtnih obljub, a posvetne dobrote so pogoltnili razni ligaški postopači sami. Javno vprašam vse ligaše in "slavni" gl. odbor, koliko se je že izprešalo denarja iz nesrečne naše slovenskih delavcev? (So že prišli na dan z raznimi in nestrinjajočimi se številkami. Kramarski poglavar pravi, da je v ligaški blagajni **$1054.50c.**, glavni blagajnik pa pravi enkrat, da je ligaškega premoženja **$1024.50c**, a drugič zopet trdi, da je v blagajni **$1028.73 c.** Bodo menda spet kake tiskarske pomote, kakor se je že pripetilo glede famoznih 70 centov. — Op. ur.)

Vprašam nadalje ves gl. odbor, je-li zares in zatrdno prepričan, da se bo ob sklepanju miru ozirala ta ali ona država ozirala na Vaše neumne butice?! Moje prepričanje je, da se ne bo. Kajti ob sklepanju miru bodo zastopali države državniki, katere bodo odposlale države same, ne pa kot je kramarski poglavar iz New-Yorka ali g. Skaziš iz Clevelanda, ali pa duhovnik Don Mija Grškovič, ki je začel v zadnjih dneh strašiti tudi po slovenskih časopisih s svojim imenom in svojimi neslanimi črčkarijami. Seve nad vse "učeni" g. Zeksar, Oni že vedo, kje jih čevlj oguli, in ozdraveti morejo ta "gospod" le potom slovenske mase. Kajti "njim" je največje in najboljše zdravilo slovenski dolar.

V mojo hišo dohajajo izjemno vsi slovenski časopisi že precej let kakortudi precej angleških in nemških. Ničesar nimam proti angleškim in nemškim, ali imam pa precej proti onim slovenskim listom, ki se ne ravnajo po naših nekdaj začrtanih.

Svoje dni je raztrobil kramarski list "G. N", v svet, češ, naj si Slovenci ustanovijo in postavimo "Zavetišče". Dobra ideja, sem si mislil ter posegel precej globoko v žep. Seve namah je vse utihnilo. Kaj, g. Zeksar, to je prestara reč, in nič ne nese! Vprašam, kje je tistih raztronbentanih in obljubljenih $1000 katere si baje podaril za zavetišče?! Seve papir je sila potrpežljiv, zlasti oni kramarskega lista, in izlahka se zapiše manj $1000, ali iz žepa pa dolarji le ne romajo tako, kakor bi si kdo utegnil domnevati. Ker sem kakor že omenjeno tudi jaz daroval nekaj centov v svrho ustanovitve slovenskega zavetišča, imam pravico vprašati gl. odbor, če sploh še obstoji, zakaj ni še nikoli objavil po časopisih dohodkov? Mar ste porabili ves sprejeti denar, katerega smo ubogi slovenski delavci darovali, samo za stroške kramarske reklame?

Pravtako je tudi s slovensko ligo, od katere je doslej dobilo slovensko ljudstvo samo figo pod nos. Vedno kliče: Daj, Daj!, ne vprašajo pa, imaš-li ti in tvoji otroci, kaj za večerjo. Morda se bo kdo oglasil ter mi ugovarjal, ali jaz ga vprašam že v naprej: Ali se bi Slovencem godilo morda pod medvedovo, ali polentarsko, ali srbsko, ali angleško vlado, kakor se jim godi pod avstrijsko. Desetkrat slabše. In prav je in pošteno, da se zavzema naš pravični in pošteni list "Slovenski Narod", ki je "slavnemu" newyorškemu kramarju najhujši trn v peti, da se torej ta list tako iskreno zavzema za našo staro domovino.

Zato želim Tebi, dragi nam list "Slovenski Narod", da se širi hitro, cepi mladike na starem drevesu našega naroda ter postani skoro dnevnik! Potem pa s preperelim, preležanim, izprašenim in umazanim kramarskim blagom na cesto!

Za danes bodi dovolj, a obljubim pa, da se še oglasim. Narodni pozdrav vsem čitateljem vrlega lista "Slovenskega Naroda".

Naročnik.

Novice iz stare domovine.

KRANJSKO.

LJUBLJANSKE NOVICE.

Umrli so v Ljubljani.

Ivan Opsik, pešec 64. pešpolka. — Simon Mykytor, pešec 80. pešpolka. — Gregor Vazvary, pešec 63. pešpolka. — Mile Lužja, korporal 2. bos.-herceg. pešpolka, vsi štirje v garnizijski bolnici. — Vladimir Kupiec, pešec 57 pešpolka. v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli. — Tomo Jurić, pešec 22. pešpolka, v rezervni vojaški bolnici na II. državni gimnaziji. — Simon Kracsunas, pešec 63. pešpolka, v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli. — Vencelj Chomecky, 37. domobranskega pešpolka, v rezervni bolnici na obrtni šoli. — Frančiška Benkovič, bivša kuharica, 75 let, Radeckega cesta 9. — Marija Uršič, hiralka, 85 let, Radeckega cesta 9. — Jerica Kavčič, posestnikova hči, 19 let. — Martin Vidic, posestnik, 47 let. — Josip Vrhovec, trgovski sluga, 21 let. — Ivan Nemet, pešec 76. pešpolka. — Peter Topič, pešec 22. pešpolka, — Andrej Sinobac, pešec 23. domobranskega pešpolka. — Rozika Logar, delavčeva hči, 15 mesecev. — Blaž Štulič, pešec 23. domobranskega pešpolka. — Giovanni Croce, vojni ujetnik, pešec 41. laškega pešpolka. — Rudolf Trnek, pešec 21. domobranskega pešpolka.

Padel je.

Padel je na severnem bojišču Milan Planinec, sin poduradnika južne železnice g. Planinca. Pokojni je končal eksportno akademijo ter je pred vojsko služil na Srbskem. Vsled vojne je prišel domov. Meseca svečana potrjen v vojake je odšel pred nekaj tedni v Galicijo, kjer je ob priliki napada na ruske postojanke padel kot junak. Pokojni je bil up in nada staršev; dve njegovi sestri sta služili kot stenografistinji, da se je lahko izšolal. Blag mu spomin.

Prodaja jajec v mestnih vojnih prodajalnah.

Od 3. julija se naprej prodajajo po mestnih vojnih prodajalnah, in sicer na Turjaškem Trgu in v Mahrovi hiši pri jubilejnem mostu jajca komad po 11 vinarjev. Kupi lahko vsakdo, a posamezniком se naenkrat oddaja po največ 10 jajec skupaj.

Pogreb junaka.

Dne 1. julija popoldne ob štirih so na tukajšnjem glavnem kolodvoru dvignili iz železniškega voza in steklenim velegalavozom Mestnega pogrebnega zavoda na pokopališče pri sv. Križu prepeljali zemske ostanke c. in kr. polkovnika brigadirja Viljema Stanferja, viteza Franc Jožefovega reda, imetnika vojaškega zaslužnega križca, srebrne hrabrostne svetinje itd., da ga tam začasno polože v skupni častni grob za častnike, padle pred sovražnikom. 1885. l. rojen na Dunaju, si je bil pokojnik 1878. leta v okupacijski vojni priboril srebrno hrabrostno svetinjo. Potem je služboval pri domačem lovskem bataljonu št. 20. nakar so ga imenovali za majorja pri štajerskem pešpolku št. 47. Kot poveljnik slovenskega lovskega bataljona št. 7 je s svojo iskreno vdano mu četo ob izbruhu vojne odrinil na severno bojišče. Teh dni, ko je poveljeval vrlim našim slovenskim junakom, ni mogel pozabiti svoj živ dan in je s ponosom pripovedal kako izborni bojevniki so ti naši fantje, in kako prijetno je bilo načelovati četi, ki mu je bila iz srca vdana in v svoji brezprimerni pogumnosti podjetna tako, da jo je bil komaj brzdati. Težko je bilo od svojih vojakov iskreno ljubljenemu rajnemu, ko se je moral od njih posloviti, da prevzame poveljstvo štajerskega pešpolka št. 47. Kot poveljnik tega polka je polkovnik Staufer v jesenskih boji hkrog Lvova utrpel strel v pljuča, ki ga je za dolge tedne položil na bolniško postelj. Vnovič odlikovan za hrabro vedenje pred sovražnikom, je vzorni ta častnik od svoje poškodbe okreval in prevzel drugo poveljstvo. Zadet od sovražne karteče je sedaj nenadno preminil, svoje junaško življenje žrtvujoč cesarju in domovini, ki ju je ves čas svojega življenja ljubil iz vse duše. Bodi vzor možu in vzor-častniku trajen spomin!

Oglasil se je...

Oglasil se je iz ruskega vjetništva ljubljanski mitniški paznik August Novak. Bil je v Przemyslu. Tam je oddal na svojo ženo Cecilijo dne 17. februarja dopisnico, ki je pač odšla z letalno pošto, a je dospela v Ljubljano šele 15. junija. Skoro istočasno je pa prišla iz Taškenta druga dopisnica, datirana z dne 14. maja. V tej naznanja Novak, da je zdrav in da v vjetništvu ni nič hudega. Na čelu dopisnice je sicer tiskano, da je dovoljeno pisati samo v ruskem, francoskem in v nemškem jeziku, a Novakova dopisnica je vendar prišla čez mejo, četudi je pisana v slovenskem jeziku.

Pojdite v Ljubljano!

Tržaški "Lavoratore" je v svojem izdanju od minule nedelje prinesel dopis iz Ljubljane, ki tvori najlaskavejši dokument za glavno mesto naše slovenske domovine. Pravi slavospev je to za Ljubljano, njeno prebivalstvo, njegovo gostoljublje in poštenje. Ljubljana nudi sedaj — tako pripoveduje — vsled pritiska tujcev sliko velikega mesta. Vendar pa prebivalstvo ne izkorišča te prilike, in je, kar se tiče cen živil in stanovanj, **onestissimo**. Na vsaki ulici in v vsakem lokalu se sliši italijansko govoriti, a povsod so Italjani vljudni, prijazni in postrežljivi. Kako se menjajo časi in ljudje z njimi! Ni še dolgo temu, ko so v Trstu vsakemu Slovencu, ki je dal kak znak svojega slovenstva od sebe, klicali "va a Lubiana"! in to tako zaničevalno, kakor da ga kam pošiljajo v divje kraje, oddaljene od človeške civilizacije. Danes pa oni sami hočejo v tej Ljubljani zavetja in gostoljubja in so polni hvale o prebivalstvu tega mesta. Dajejo nam torej najljepše zadoščenje. No, to bi bila bolj stran čuvstvenosti ali če hočete, občutljivosti, ako nam je to v zadoščenje. Toda stvar ima tudi svojo realno vrednost. Kajti mnogokateri je zaničeval le zato, ker je imel povse krive pojme o naših krajih in naših ljudeh in si domneval, da žive tam zunaj sami slovenski divjaki in barbari. Sedaj pa se je prepričal na svoje oči in vidi, da žive na slovenski zemlji civilizirani ljudje, ljudje v pravem smislu besede, ki v težkih časih radi pozabljajo na narodna navskrižja, sledeč pravilom narodne tolerance, ker vidijo v človeku — sočloveka. To častno izpričevalo je dal slovenskemu ljudstvu dopisnik "Lavoratore" od minule nedelje. To pa ni v čast samo tistemu, ki se mu izreka priznanje, ampak tudi tistemu, ki je izreko izreko pošteno.

Častno priznanje.

C. kr. deželno predsedstvo je s posebnim zadovoljstvom zelo na znanje uprav sijajni uspeh, ki ga je imelo v Ljubljani patriotsko nabiranje kovin. Nabralo se je 76 zabojev kovin, ki so tehtali 3129 kg. Hkrati je naročilo mestnemu magistratu, da se izreče iskrena zahvala za ves požrtvovalni trud vsem organizatorjem te velepatriotične akcije kakor tudi vsem darovalcem često tudi drago cenih daril. Naša bela Ljubljana je tudi pri tej priliki z dejanjem pokazala svoje veliko domoljubno navdušenje.

Prvi laški ujetnik umrl v Ljubljani.

V Ljubljani je umrl Anton Comentale, vojni ujetnik, vojak laškega pešpolka št. 30.

GORENJCKE NOVICE.

Deset sinov — vojakov.

V Špitaliču nad Kamnikom je vdova Alojzija Drole, ki ima deset sinov — vojakov. Desetega njenega sina, ki je bil 8. maja potrjen, je c. kr. okrajno glavarstvo v Kamniku začasno oprostilo, uvidevši, da mati sama ne more obdelati obširnega posestva in ker je vložila prošnjo na višjo oblast, da se ji vsaj enega sina pusti doma. Dva njena sina, ki sta od začetka mobilizacije služila pri 7. lovskem bataljonu, bila sta že v jeseni 1914. v seznamkih izgub označena kot ranjena. Ker pa že 8 mesecev ni od nobenega nikakega glasu, sta gotovo mrtva. Vprašamo: Ali ne zasluži tudi ta slovenska mati, kateri je v Avstriji le malo enakih, da jo od poklicane strani priporoče za kako odlikovanje.

Umrl je.

Umrl je na Galjevici št. 5 krojaški mojster Andrej Cankar, oče g. dr. Izidorja Cankarja. Naše je bil včeraj popoldne. Naše najiskrenejše sožalje!

Na severnem bojišču.

Na severnem bojišču je padel abiturijent, enoletni prostovoljec 87. pešpolka Jan. Triller iz Škofje Loke.

Utonil.

Utonil je v Tržiču delavec Janez Weisslisen. Nosil je drva čez vodo po brvi. Najbrže ga je zadela božjast, kateri je bil podvržen. Sicer je bil dober in pošten mladenič.

DOLENJSKE NOVICE.

Vojaška nesreča v Novem mestu.

27. maja je 25 letnemu Niku Popoviču iz Popovičev padla vojaška čepica iz železniškega voza. Vlak se je še počasi pomikal. Popovič je skočil po kapo, pri tem pa je tako nesrečno padel, da mu je noga prišla pod kolo. Nogo je zdrobilo in so mu jo v novomeški bolnišnici amputirali pod kolenom. Novomeška občina bo za Popoviča nabirala prispevke za umetno nogo. Popovič se že sprehaja po vrtu bolnišnice in se uči pisati; je zelo spreten in dobrodušen.

Prvi vojaški pogreb v Novem mestu.

Prvi vojak, ki je umrl v novomeški bolnišnici "Rdečega križa" je bil Dalmatinec Begović iz Kotora, pokopan je bil z vsemi častmi.

Požar pri Mokronogu — Vas pogorela.

V torek, 15. junija, je ob pol 3. uri popoldne pričelo goreti v Ribjeku pri Mokronogu. Pogorela je vsa vas, rešili so živino; zažgali so baje otroci. Ker je beda velika, se hvaležno sprejme vsak dar. — Ubogi gospodarji, ko se vrnejo iz vojske v pogorelo vas!

Besen bik in gospodarjeva smrt.

V Višnji gori je bil dne 24. junija v četrtek, semenj. Prignalo se je precej plemenske in pitane živine. Med semnjarji je bil tudi posestnik M. Vidic iz Police, ki je bil prignal svojega štiriletnega bika na prodaj. Dobil je kupca in kupčija je bila kmalu narejena za živo vago. V ta namen je šel Vidic z bikom na Grosuplje, da ga stehta na tamošnji tehtnici. Ker je bik jako otresal z glavo, so svetovali ljudje Vidicu, naj ga žene z drogom privezanim k smrčku, ne pa na vrvi. Ali mož, ki ni nikdar poznal strahu in bojazni, se tudi besnega bika ni bal in to je bila njegova smrt. Med potjo se je bik zaletel v gospodarja, ki je takoj obležal na tleh brezavesten. Ljudem, ki so ga spravil po koncu, je še dejal: "Pustite me, da ženem živalj na Grosuplje. To so bile njegove zadnje besede. Neki kmet iz sosednega sela ga je odpeljal v ljubljansko bolnišnico, kjer je mož kmalu izdihnil. M. Vidic zapušča žalostno ženo in več nepreskrbljenih otrok. Rajnik še ni imel 50 let in bi bil moral zamenjati klobuk z vojaško kapo.

Iz ruskega vjetništva.

Iz ruskega vjetništva se je oglasil Anton Žefran iz Gotne vasi pri Novem mestu; služil je pri 27. domobr. polku. Pisal je sorodnikom, da se nahaja v Taškendu in sporočil, da so z njim v istem

Izredno krasen ponudek

ZASTONJ ZASTONJ

VREDEN $ 3 do 5. VREDEN $ 3 do 5.

VREDEN $ 3 do 5. VREDEN $ 3 do 5.

ZASTONJ ZASTONJ

GOTOVO IMA VSAKDO IZMED VAS TO ALI ONO SLIKO, BODISI SVOJO, BODISI SVOJIH ŠE ŽIVEČIH ALI ŽE UMRLIH DRAGIH, KI SI JO ŽELI IMETI V POVEČANI OBLIKI. IN SEDAJ SE VAM NUDI LEPA IN UGODNA PRILIKA, DA DOBITE TAKO SLIKO, IN TO POPOLNOMA BREZPLAČNO.

TAKO POVEČANA SLIKA V NOVI IN ZELO PRILJUBLJENI, PODOLGASTO OKROGLI, IZBOČENI OBLIKI STANE POVSOD OD $3. — DO $5.—. ZA TOČNO REPRODUKCIJO MALE SLIKE V VELIKO SE JAMČI.

NAMEN TEGA DARILA JE RAZŠIRJENJE KROGA ČITATELJEV NAŠEGA LISTA IN UTRJENJE PRIJATELJSKIH RAZMER MED NAMI IN NJIMI.

SLIKA KATERO VAM BOMO DALI POVEČATI IN KATERI BOSTE Z VESELJEM ODBRALI ČASTNO MESTO MED DRUGIMI SLIKAMI V SVOJI SOBI, BO TOČEN POSNETEK VAŠE MALE FOTOGRAFIJE.

POŠLJITE NAM SVOJO NAJPRILJUBLJENEJŠO SLIKO, PET NOVIH NAROČNIKOV NA „SLOVENSKI NAROD" IN CELOLETNO NAROČNINO ZA TEH PET NAROČNIKOV, T. J. $5.— Z NJIHOVIMI NATANČNIMI NASLOVI, PA BODO TAKOJ ZAČELI DOBIVATI NOVI NAROČNIKI NAŠ LIST, A VAM DOPOŠLJEMO GORI OMENJENO POVEČANO SLIKO IN VAŠO NAM ZA VZOREC POSLANO FOTOGRAFIJO OBENEM.

ČE PA PRIDOBITE DESET NOVIH CELOLETNIH NAROČNIKOV NA „SLOVENSKI NAROD" TER NAM POŠLJETE NJIHOVA IMENA IN NAROČNINO, VAM BOMO DALI NAPRAVITI ENAKO SLIKO, TO PA V BARVAH KI IZGLEDA KAKOR ŽIVA.

NE ODLAJŠAJTE, POŠLJITE NAM SVOJE SLIKE IN IZPOLNITE OSTALE POGOJE, DA ČIM PREJ DOBITE TO KRASNO DARILO. Uprava „Slovenskega Naroda".

kraju tudi Anton Cuzner iz Sp. Šiške, Alojzij Ankon iz Laverce in Ferdinand Malin iz Ljubljane.

NOTRANJSKE NOVICE.

Strela v Idriji.

Strela je udrila v Idriji med večernim viharjem dne 19. junija v Kobalovo (prej Karčetovo) hišo pod kresom za zgradom. Najprej je šinila v visoki oreh poleg hiše, kateremu je odlomila vejo, potem je švignila skozi kamersko okno gornjega stanovanja ter je hudo zdelala več oprave. Od tam je obiskala kamro v pritličju, šla skozi zid v bližnjo lipo, nato pa precej daleč poškodovala ob grajskem zidu vodovod, ki je izpeljan v grad. Stekla v oknih obeh stanovanj v Kobalovi hiši so se razsula tudi sicer je hiša mnogog trpela; tako da ima gospodar precej škode, kakor tudi obi družini, ki biva ta v hiši.

Iz vipavske doline.

V noči od 17. na 18. junija je divjala po naši dolini huda burja, ki je napravila na sadnem drevju in poljskih pridelkih, deloma tudi na trti občutno škodo.

SPLOŠNE KRANJ. NOVICE.

Premeščeni notarji na Kranjskem.

Premeščeni so gg. notarji Karel Pleiweis iz Višnje gore v Novo mesto, Josip Smodej iz Velikih Lašč v Ribnico, dr. Andrej Kuhar iz Trebnjega v Litijo, Hubert Završnik iz Cerknice v Višnjo goro, Jurij Demšar iz Boža v Mokronog, Karol Klander iz Kranjske gore v Trebnje in dr. Anton Bartol iz Logatca v Velike Lašče.

Kranjski okrepčevalni vlak.

Mobilni okrepčevalni vlak št. X. ki ga je napravila gospejna sekcija deželnega in gospejnega pomožnega društva v Ljubljani z darovi dobrotnikov iz dežele Kranjske se bo glasom semkaj

došlega naznanila uporabljal, kakor hitro se ga bo moglo pogrešati na dosedanjem službenem kraju, na bojni črti, ki je Kranjski najbliže.

Z bojnega polja.

Z bojnega polja pošiljajo ljubi slovenski domovini in vsem prijateljem presrčne pozdrave: korporal Josip Pangerčič iz Mengša, korporal Andrej Smrdelj, Anton Jager iz Novega mesta, Anton Kolar iz Litije, Jakob Košenina, Martin Ferleš, Avgust Faganel in Gregor Pirš iz Kamnika, vsi od 5. dragonskega polka 5. eskadron.

ŠTAJERSKO.

MARIBORSKE NOVICE.

Maribor.

Slavje zavzetja Lvova po avstrijskih četah se je tudi v Mariboru obhajalo zelo slovesno. Ko se je dne 22. junija zvečer raznesel po Mariboru glas, da je Lvov zopet naš, so bile hiše okinčane z zastavami. V sredo zvečer pa se je vršila po mariborskih ulicah slovesna bakljada z godbo na čelu. Skoro vse hiše so bile razsvetljene in mnoge tudi okinčane s cvetlicami.

Posledice nestrpnosti.

Ko je pričela naraščati pri nas draginja in so se vsi pridelki skoro mahoma podražili do 80 in do 100%, je nastala zlasti proti kmetovalcem razburjenost in prišlo je na dnevnem trgu do včasih prav divjih prizorov. Neuke ženske, ki svoje jezice niso mogle ohladiti drugače, so napadle kmete in kmetice in le redkokdaj je v take tržne kravale posegla straža s potrebno enerižjo. Zgodilo se je redno, da je divjajoča drhal med časom, ko je bil krivi na policiji, pokradla na trg prinešeno zalogo kar z voz ali iz posod, ali pa, da je vse skupaj prebrnila in potem tem lažje prišla zastonj do zaželjenega blaga. Razsoden človek je že takrat uvidel, da zamore to le celokupnosti škodovati, vsaj čez nekaj časa. To se je tudi zgodilo. Nespametnost takega ravnanja se že danes občuti, kajti na trg pride z dežele vedno manj ljudi s pridelki, tako, da ni baš lahko, si kaj dobaviti. Kar pa pride to je hitro razprodano in kdor ni že navsezgodaj na trgu, se sploh lahko, po domače rečeno: "Obriše". Na vse to so prišle še maksimalne cene, kar je sicer za naše čase prav zdrava in pametna misel, ali, treba, da se preje res najde primeren ključ za uje. Tako pa se je zgodilo te dni, da je pripeljala kmetica iz Št. Janža na Dravskem polju v mesto krompir in ga merico prodajala za 1,30 vinarja, kar je razne dame pripravilo do naskoka na voz. Prišel je stražnik, ženo odvel na mestni urad in predno so ji tam — v vsej naglici sicer menda — pojasnili vse vijugaste formule maksimalnega "tarifa", je bil velik del krompirja našel svojo zadnjo pot k večnemu počitku v praznih košarah naskakujočihdam, kajti vozilo s krompirjem je ostalo brez varstva. Žena je potem jokajoč pripovedala, da se niti pri njej, oziroma v Št. Janžu — torej na kmetih — ne dobi krompirja po K 1 30 v, merico. Imela je torej izredne užitke; poslušala je temo v križpotih maksimalnega labyrinta in vozeč se domu, lahko premišljala o minljivosti posvetnega krompirja. — Davčni asistent Anton Petek, ki je bil oktobra lanskega leta prideljen davčnemu uradu v Mar. Celju, je zopet prestavljen v Maribor. — V Mariboru je prišlo te dni 5 vagonov sladkorja s Češkega. Strah pred pomanjkanjem sladkorja je torej prazen. — V torek dne 22. junija je v rezervni bolnišnici št. 1 umrl vojak 73. pešpolka Andrej Vejhl. Umrl je za jetiko. Rajni se je udeležil bojev na severnem bojišču. Pogreb se je vršil v četrtek popoldne. — Franc Golob, uradnik v deželni bolnišnici v Mariboru, se je kot vojak artilerist bojeval v trdnjavi Przemysl. Cele mesece ni bilo nobenega glasu od njega. Družina je bila že v strahu za njim. Nekateri vojaki, ki so se vrnili s severnega bojišča, so tudi pravili, da je Golob padel zadet od šrapnela. Dne 18. junija pa je njegova žena dobila od svojega moža dve dopisnici iz mesta Merw (izhodno od Kaspijškega morja) v Transkaspiji, Turkestan v Aziji. Od tam piše svojim domačim: Draga ženka! Najprej Te od srca pozdravljam in poljubim, in istotako vse otroke, ter upam da bodeš te vrstice gotovo v roke dobila. Pišem skoraj vsak dan, ampak razmere in neizmerna oddaljenost so take, da dvomim, če doseže vsako pismo svoj cilj. Natančneje žalibog se nesmem izraziti, zadošuje Ti naj, da sem še živ in da gojim jedino le željo, biti zopet združen z Vami, ljubi moji! Vse drugo bode Bog poslagal. Za to pa ne pozabite mene v molitvi, ki stremim in hrepenim za Vami v daljnji Aziji. Vročina narašča že do 46 stop R. — Na drugi dopisnici pa: Merw, dne 12. 5. 1915. Draga ženka! Upam, da si že katero mojo dopisnico prejela, kar bi me vsaj toliko pomirilo, da veste, da sem še pri življenju in da mislim noč in dan na Vas. Bog daj živeti tisti radostni trenotek, ko se vrnem v Vašo sredino; večje sreče si ne želim. Pri tebi bodem si gotovo zdravje okrepil, prepričan da me bodeš gojila kot zvesta ljubljena žena. Ostanite mi zdravi, dokler se ne vidimo. Poljubim Tebe in otroke, Tvoj Te ljubeči mož Fran. Golob je rodom iz Št. Janža na Dravskem polju.

PTUJSKE NOVICE.

Dne 19. junija je bil na dvorišču tukajšnje pionirske vojašnice ustreljen korporal Sporer, ker je na cesti oropal posestnika Markeža. Njegov roparski sodrug, posestniški sin Franc Kokol, je sedaj v preiskovalnem zaporu že tudi priznal, da se je udeležil omenjenega cestnega ropa. Kokol pride pred mariborsko izjemno sodišče. — **Cesar je imenoval ljutomerskega dekana** vlč. g. M. Jurkovič za prošta in mestnega nadžupnika v Ptuju.

GRAŠKE NOVICE.

Umrl je v Gradcu 72 let star vpokojeni lavnatelj tiroveljske premogokopne družbe Martin Terpotitz. — **Tri vagona mesa** se je **pokvarilo.** V neki graški hladilnici za meso je bilo spravljeno tri vagone zmrzljenega inozemskega mesa, ki je bilo namenjeno za vojaštvo. Komisija, ki je meso pregledala, je spoznala, da se je vse tri vagone mesa pokvarilo. Meso je bilo vredno 34.000 K. Sodi, v katerih je bilo meso spravljeno, niso bili dobro zadelani. Mestni konjederec je meso zagrebel. — **Kovači podražijo svoje izdelke.** Na zborovanju zadruge kovačev v Gradcu se je sklenilo, da se cene za kovaške izdelke podražijo in se za kovaško delo sploh nastavijo višje cene. Kovaški mojstri utemeljujejo svoj sklep s tem, da so se zadnja leta cene živilom in kovaškim potrebščinam dvignile za 150%, plačila kovaškim pomočnikom pa so se povišala za 100%, med tem, ko so kovači cene svojim izdelkom in svojemu delu dvignili komaj za 20%. — **Štajerski deželni šolski svet** je v svoji seji dne 19. junija imenoval nadučitelja v Vel. Nedelji Ivana Žolnirja za nadučitelja na okoliški deški ljudski šoli v Ptuju. Karolino Zajc za def. učiteljico v Loki; prestavil je def. učitelj. Desirniro Dolžan od sv Eme k sv. Križu na M. p. in def. učit. Ivana Zagažna iz Doberne k sv. Emi. — Častno kolajno Rrdečega križa je dobil stražmešter pri trenski div. št. 3 v Gradcu Jožef Požun. — **Živinske cene v Gradcu.** Na zadnjem tedenskem sejmu se je plačevalo za 100 kg. žive teže: pitani voli 264—284 K, izjemoma 300 K, napol pitani voli 236—260 K, suhi voli 216—232 K, pitane krave 212 do 248 K, napol pitane in suhe krave 140—208 K, biki 216—272 K. Cene za boljšo živino neprestno rastejo.

CELJSKE NOVICE.

Celje.

Umrla je v Celju notarjeva vdova gospa Eliza Toplak. — Umrl je v Celju vpokojeni mestni učitelj Jakob Goriup, star 63 let. — Padel je v bojih pri Gorici strojnik tiskarne "Celeja" Maks Ocvirk. — Na italijanskem bojišču je padel revervni poročnik medicinec Teodor Lubec. — Strežnik v Celjski rezervni bolnišnici Dominik Bohorč nam piše, da je po večmesečni bolezni sedaj toliko okreval, da se bo že v sredi meseca julija vrnil iz bolnišnice v Postyenu na Ogrskem zdrav nazaj v Celje na svoje mesto. — Na severnem bojišču je padel Koračin Franc, nadporočnik pri 3. polku tirolskih strelcev. Padli je bil rodom Celjan. — Za domobransko vojašnico se bo postavilo zopet šest novih barak za bolne in ranjene vojake. Delo je prevzel tesarski mojster Jožef Nekrep iz Maribora. — Franc in Konrad Gologranc, sinova g. stavbenega podjetnika Ferdinanda Gologranec v Gaberju pri Celju sta še oba od začetka vojne na bojnem polju v Galiciji. Z dne 2. junija poročata, da sta še oba čvrsta in zdrava, ter da je bil Franc Gologranc odlikovan s srebrno svetinjo hrabrosti. — G. Ivan Rojec, dekan in deželni poslanec, naselil se je v Zavodni h. št. 58. pod misijonsko hišo sv. Jožefa pri Celju. — **Dne 24. junija** sta se igrala dve deklici in štiri letni deček slikarskega mojsta Dobravca v nekem čolnu, ki je bil pritrjen ob sohi mosta čez Savinjo. Čoln se je nenadoma odpel od sohe in je plul proti kapucinskemu mostu. Dekleti ste

PETER KOBAL
6310 St. Clair Ave.,
CLEVELAND, OHIO.

dobro znani krojač priporoča rojakom v mestu in okolici svojo najmoderneje opremljeno delavnico. Izdeluje obleke po najnižjih cenah in tudi na tedenska odplačila.

NAŠI POTOVALNI ZASTOPNIKI.

g. **RAJNER HLAČA,**

potuje sedaj za naš list po naših naselbinah. Zato ga vsem cenjenim rojakom prav toplo priporočamo.

Uprava.

g. **IVAN POTUŠEK,**

potuje sedaj za naš list „Slovenski Narod" po naših naselbinah. Zato ga vsem cenjenim rojakom prav toplo priporočamo.

Uprava.

g. **JOSIP STALCER**

potuje sedaj za naš list „Slovenski Narod" po naših naselbinah. Zato ga vsem cenjenim rojakom prav toplo priporočamo.

Uprava.

PRVA-DRUGA NARODNA BANKA

ZGODOVINA PRVE-DRUGE NARODNE BANKE.

Že leta 1852. obstojala je Prva-Druga Narodna Banka v Pittsburgu, Pa. Ustanovil jo je dne 28. januarja pokojni James Laughlin, vtemeljitelj današnje velike Jones and Laughlin jeklarske družbe, kakor „Pittsburg Trust & Savings Co".

Banka se je tedaj nahajala na Penna Ave., blizo 11. ulice. V aprilu l. 1852., kupila in prevzela je banka dobro gredočo denarno tvrdko Fifth Ward Banko, v. l. 1853. imenovala se je Pittsburg Trust Co., leta 1854. se je glavnica povišala na $200.000.

V tem času preselila se je na Wood Street poleg Fifth Avenue in to zemljišče je del lota, na kterem danes banka stoji.

L. 1863. se je ime banko menjalo v First National Bank of Pittsburgh, Pa. (Prva Narodna Banka). To je bila prva banka v Pittsburghu in ena izmed prvih, které so zaprosile za čarter nacijonalnih bank. Glavnica Prve Narodne Banke bila je takrat $500.000 a bank je bilo takrat v Pittsburghu samo 12.

Dne 1. sept. 1875. povišala se je glavnica banke na $750.000 a v letu 1892. se je dodalo glavnici nadaljnih $100.000.

Dne 1. avgusta 1901. je bil inozemski in parobrodski oddelek utemeljen po konzulu Max Schambergu, poznan pod imenom Max Schamberg & Co., kupljen in banka je začela poslovati z Evropo, posebno z našimi rojaki.

Mr. Wm. F. Benkiser, ki je bil s tvrdko Max Schamberg & Co. od leta 1891. postavljen je bil za upravnika novega oddelka, in razun upravnika v tem inozemskem oddelku bilo je takrat nastavljenih še šest oseb. Danes ima bank v svojem inozemskem oddelku nastavljenih ne šest oseb kot leta 1901, temveč se je osobje tega oddelka že leta 1912. povišalo na 44 oseb.

V letu 1913. spojila se je Prva Narodna Banka v Pittsburghu z Drugo Narodno Banko in novi zavod se imenuje zdaj Prva-Druga Narodna Banka v Pittsburghu, Pa. Glavnice ima $4,000.000 in prebitka $1,131.311.03.

Dalje poglejte Statement od 4. marca 1915.

V LASTNI ZGRADBI.

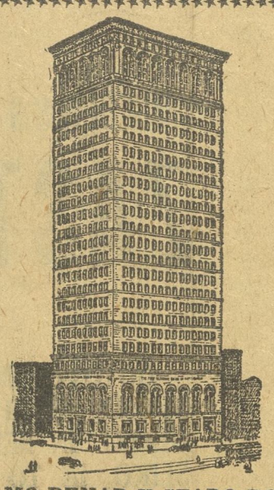

V LASTNI ZGRADBI.

POŠILJAMO DENAR V STARO DOMOVINO HITRO, VARNO IN CENO.
SPREJEMAMO DENAR V HRANITEV IN PLAČUJEMO OBRESTI.
VSAKA ULOGA IZPLAČUJE SE NA ZAHTEV BREZ ODKAZA.
INOZEMSKI ODDELEK, VTEMELJEN PO KONZULU MAX SCHAMBERG & COMPANY PRODAJAMO PAROBRODSKE LISTKE ZA VSE PROGE, KAKOR SAME KOMPANIJE.
NAVODILA, SVETE IN VSE POTREBNE TISKOVNINE POŠILJAMO BREZPLAČNO.
Našega lastnega poštnega urada poslužuje se na tisoče naših rojakov, ker se jim pisma ne izgubujejo, tudi ako se isti večkrat selijo in premestujejo. — Pišite v domovino naj vam pošiljajo vaša pisma na našo banko. — Pošteno delo, točnost in varnost je naše geslo.

STATEMENT OF
THE FIRST-SECOND NATIONAL BANK OF PITTSBURGH
AT THE CLOSE OF BUSINESS MARCH 4, 1915.

RESOURCES			LIABILITIES		
Loans and Discounts		$ 8,795.087.70	Capital		$ 4,000.000.00
Overdrafts		10.69	Surplus and Profits		1,131.31[illegible]
U. S. Bonds, at Par.		3,151.000.00	Reserves, For Interest and Taxes	113,342.14	
Other Stocks and Bonds		4,597.826.22	Special Reserve	376.047.52	489[illegible]
Real Estate, Furniture and Fixtures		1,203.214.19	Deposits		13,933.962.85
Cash on hand	$1,622.493.89		Circulation	3,000.000.00	
Due from Banks	1,452.454.33		Less Due from U. S. Treas.	50.250.00	2,949.750.00
Due from Pittsburgh Banks	1,532.326.52	4,607.274.74			
Due from Treasurer U. S.		150.000.00			
		$22,504.413.54			$22,504.413.54

OFFICERS

J. B. FINLEY, Chairman of Board
LAWRENCE E. SANDS, President
FRANK F. BROOKS, Vice President and Cashier
CLYDE C. TAYLOR, Assistant Cashier
THOS. C. GRIGGS, Assistant to President
WM. F. BENKISER, Manager Foreign Department
W. J. FRANK, Assistant Manager Foreign Department

V VSAKEM SLUČAJU OBRNITE SE NA TO, ENO OD NAJBOLJ ZNANIH IN NAJGLASOVITIH BANK, NE SAMO V AMERIKI, TEMUČ PO CELEM SVETU.

NAŠA ADRESA U ENGLEZKOM JEZIKU GLASI:

FIRST-SECOND NATIONAL BANK OF PITTSBURGH

Cor. Fifth Avenue and Wood St. **PITTSBURGH, PA.**

MALI OGLASNIK.

CLASSIFIED AD'S.

Wanted:

laborers, for one insertion	...	$ 1.—
domestic help „ „	...	—.50
work „ „	...	—.05
Inquires:		
for friends etc., „	...	—.25
other notices „ „	...	—.50

ZA OGLASE SE PLAČA:

Kdor išče:

delavce, za vsakikrat	.....	$ 1.—
služinčad „ „	.....	—.50
delo „ „	.....	—.05
prijatelje itd. „	.....	—.25
za druge objave „	.....	—.50

Naš pooblaščen zastopnik za New-York in okolico je g. JOS. LAPAJNAR, katerega cenj. rojakom najtopleje priporočamo. Uprava.

Naš pooblaščeni zastopnik za Cleveland in okolico je gosp.

N. C. SPIGELSKI,
1135 Williamson Bldg, Cleveland, Ohio
katerega priporočamo rojakom. Uprava.

NAŠI LOKALNI ZASTOPNIKI.

Jos. Aidich, Milwaukee, Wis.
John Andolšek, Cleveland, O.
Max Arnšek, San Francisco, Cal.
Frank Benda za West Allis, Wis.
Frank Bregar, Clinton, Ind.
T. Chadez za Rocks Springs, Wyo.
Jos. Crainz, Indianapolis, Ind.
Conrad Contz, Radley, Kans.
Joseph Dolinar za Broughton, Pa.
John Debelak, Eveleth, Minn.
Tony Fedran, Litle Falls, N. Y.
Jos. Goričan za Chicago, Ill.
John Grsich, Calumet, Mich.
John Jakše, Imperial, Pa.
Frank Janškovech, Preoria, Ill.
John Kočevar za Steelton, Pa.
Matija Kamin, Forest City, Pa.
Anton Komar, Milwaukee, Wis.
Frank Koren, Milwaukee, Wis.
John Koren, Milwaukee, Wis.
Louis Lesjak, Bridgeport, O.
Frank Likar, Johnstown, Pa.
Frank Luzar, Indianapolis, Ind.
Anton Maver, Lorain, Ohio.
Ant. M. Papich, Steelton, Pa.
Mike Pavšek za Boswell, Pa.
John Pezdirc za Reading, Pa.
Rudolf Puzelj, Barberton, O.
Matt Reven, Moundsville, W. Va.
Jos. Simčič, Pittsburg, Pa.
Peter Srnovršnik, Forest City, Pa.
R. Vaito, Milwaukee, Wis.
John Vodovnik, Milwaukee, Wis.
John Žust, Midway, Pa.

Vsak rojak, kateri želi imeti kragen spomin naj nam nazna ni svoje ime, priimek in točen naslov.
THE FIRST-SEC. NAT'L. BANK
Cor. Fifth Ave & Wood Street.
PITTSBURGH, PA.

FRANK M'HELIČ
priporoča rojakom svojo dobro urejeno gostilno, v kateri toči raznovrstna pristna vina, dobro pivo, fine likerje in ima najfinejše smodke pri roki. Na razpolago velika dvorana za zabave plese, ženitovanja, seje i. t. d. Ples vsak četrtek, soboto in nedeljo zvečer
107 Hamburg Ave
Vogel Starr St (5 blokov od Flushing Ave) BROOKLYN, N. Y.

JOSEPH MITTEL
CAFE AND RESTAURANT
Vina, likeri in smodke.
Dva biljarda in soba za shode.
165 E. 4th St. Bet. 1st & Ave. A.
New York.

Dobro znani hotel in prenočevališče z gostilniškim obrtom in dovoljenjem točenja pijač, na dobrem prostoru v neposredni bližini kolodvorov in parniških pristanišč, posluje od leta 1847 se prodaja zaradi ostarelosti lastnika ki namerava odpočiti se. Najpovoljnejši pogoji. Vprašajte ali pišite na: F. B clo Narodni List, 61 Park Row, New-York, N. Y.

POZOR ROJAKI!

Kdor želi prevzeti zastop in nabirati naročnike za „Slovenski Narod" v naših naselbinah po Združenih državah in Canadi naj nam to naznani.

Uprava.

BREZPLAČNO
pošljemo vsakemu, kdor nam naznani svoje ime, priimek in točen naslov, krasno potopisno knjižico okrašeno z lepimi slikami. Pišite:
Cunard S. S. Co., Ltd.
21-24 State St. Dep. S. New York.

POD SVOBODNIM SOLNCEM.

POVEST DAVNIH DEDOV.

Spisal Fr. Finžgar.

(Ta vrlo zanimiv roman se je začel v šesti številki Slovenskega Naroda. Kdor ga želi čitati in ni prejel šeste in nadaljnih številk, naj si jih naknadno naroči)

(Nadaljevanje.)

„Iztok!" je izpregovorila glasno carica in se ozrla začudena na Ireno.

Irena je zardela. Čutila je, da so ji pordela lica, in sama sebe se je prestrašila in se vznevoljila.

Čemu se razburjam, je pomislila. Despojni je pa zablesketalo oko. Z nedosežno, žensko psihologijo je pogledala Ireni v dušo. V hipu je bil gotov naklep.

„Azbad s konja in na čelo drugi stotniji!"

Zopet je hitel evnuh do magistra equitum.

„Naj se poskusita, da bo večja zabava, tvoja ljubimca, Irena!"

Irena je Teodoro proseče pogledala in sramežljivo povesila oči.

„Menišek dvorni, kako si lep, kadar te je sram!" In carica se je veselo nasmejala.

Falangi sta se zganili. Nad glavami so štrleli majhni kiji, ki so jih rabili pri vajah namesto mečev. Ščit ob ščitu — kakor zid! Ko je Iztok uzrl nasprotno falango, ki jo je vodil Azbad, je vzplamtelo v njem častihlepje.

„Enkrat sem te že prekosil, v hipodromu. Še danes te bom. — Naprej, v tek!"

Pod nogami orjaških Gotov je zabobnela zemlja, falanga se je zagnala kakor izstreljen klin — Iztok na čelu — proti Azbadovi četi. Ali Azbad je bil okreten in vrl poveljnik. S kratkimi, opreznimi koraki je vodil svojce, še za trenotek ga ni zbegal težki naval. Čakal je, da se približa Iztok, in ko je bilo med njima razdalje le še nekaj korakov, je Azbad vzkriknil, da udari od strani za pleča sovražniku. Toda bilo je prepozno. Taisto je nameraval Iztok. Četi ste zadeli druga ob drugo. S hruščem so telebili ščiti ob ščite, nad glavami je zabesnel ropot kijev, silni naval Gotov pod Iztokom je prodrl Azbadovo četo — ki se je umaknila odbita na levo in desno.

Irenine oči so spremljale Iztoka, in ob njenih pogledih se je radovala Teodora, ki je sedaj skrbneje motrila njeno lice, nego vojni naskok.

„Izborno, ha, kako se poigram s teh menišičem!" Tako je mislila Teodora.

Ko je Irena videla poraz Azbada, je tlesknila glasno v dlan, da so se dvorjanice ozrle. Teodora ji je nagajivo čestitala in polglasno pošepetala:

„Menišič, Iztok ti zmeša apokalipso!"

In bila je izborne volje ter se naslajala ob zadregi Irene, ki ni vedela odgovora, ampak bridko obžalovala neprevidnost, da je tako glasno izrazila veselje nad Azbadovim porazom in Iztokovo zmago.

Sužnji so razgrnili po tleh pražnje prte in položili po njih v srebrnih skledicah mrzle pečene jerebice, melone, dateljne, murve in posušeno grozdje.

Teodora je velela, da se vojaki vrnejo domov in da se pogostijo z vinom in sadjem. Azbada in Iztoka je pa povabila k zajutrku.

Da bi barbar, pogan, centurio kdaj jedel s carico!

Dvorjanke so se zagrozile — ali poznale so Teodoro in enoglasno zavalile despojno.

Iztok ni vedel, kam mu je velel Azbad. Poveljnik si ni upal izdati skrivnosti. Rekel je, da so grške deklice in da je on naročil krepčila, ter povabil tudi njega, ker se je tako izvrstno izkazal. Tako mu je moral lagati Azbad z jezikom, na katerega so silile iz srca kletve in prisege, da ga uniči, tega tekmeca na polju slave.

Iztok pvri hip ni spoznal nikogar. Carica z nimbom in diademom ki jo je videl v hipodromu in na dvoru — in ta preprosta gospa — morda Azbadova znanka? Otrl si je potne srage, odložil ščit in čelado ter legel v zeleno travo.

„Irena, postrezi junaku! Ali se ti ne smili?"

Tako je nagovorila despojna Ireno, ki se je pokorno dvignila in ukazala evnuhu, da ponudi Iztoku iz srebrnih skledic. Azbada je zaeno ošinila s pogledom, namignila z glavo, češ: Poglej pazi!

Ko se je Iztok ozrl in zagledal tiste modre oči, ki so ga spremljale v tihih nočeh, ki so mu zavzele vso dušo, je ostrmel, kakor bi zagledal prikazen Rojenice v domačih logih. Njegova roka je izpustila košček melone — ustnice so se razprle in trepetajoč zakoprnele „Irena, Irena — — —"

„Okrepčaj se, centurio, dobro si vodil četo!"

Irena ga je obgovorila slovenski. Tudi njen glas se je tresel in ni mu mogla pogledati v oči.

Iztok je pa kakor v snu razpel roki in zahrepenel po njej.

Azbad je zaškripal z zobmi . . .

„Devana se me je usmilila, o bogovi —!"

Ali tedaj se je Sloven kakor streznil, Irena se mu je z resno gestom umaknila, centurio se je ozrl v obraz Teodore, ki ga je motrila s tistim pogledom, kakor v areni s katizme, kakor v palači s prestola. Spoznal jo je.

Padel je na lice prednjo in prosil v pismeni grščini:

„Milost, despojna, ubogemu hlapcu!"

Teodora se je hladna obrnila k Azbadu in rekla malomarno:

„Dobrega učitelja ima Sloven in velika je bistrost njegovega uma . . ."

SEDEMNAJSTO POGLAVJE.

Stotniji, ki sta igrali pred Teodoro, sta se gostili ob vinu. Iztok pa ni okusil pijače, bežal je pred hrupom iz vojašnice, zasedel konja in odjezdil domov.

Zamišljen je sedel na majhnem vrancu. Hiše so tekle mimo njega, forov so se mu klanjali visoki obeliski, izmed šetajoče množice je vzklikal glas: „Istokos! Istokos!" Obstala je gruča šetalcev in ga pozdravila, po vsem Bizancu znanega zmagavca iz hipodroma. Toda Iztok je jezdil in ni slišal vzklikov in ni videl prijaznih oči. Za njim je plul duh Irenin in njene oči so se mu smehljale, kakor so se mu zasjale, ko je v slovo smel poljubiti njeno roko.

„Kako te ljubim, Irena!" je zašepetal slovenski, ko se je sklonil s kodrasto glavo do njene bele roke. In čutil je, kako je rahlo vzdrhtela roka, ko se je je doteknil s kipečimi ustnicami, in v duši je razumel, da bi mu sredi logov onstran Donave Irena naslonila glavo na prsi in prisluškala njegovi pesmi o tihem klasju, po katerem hodi lepa Devana. Toda tukaj, sredi tiranske družbe, kjer se barbaru stopa na ilnik, kjer verujejo na druge bogove, kjer se radujejo okov in verig na rokah starejšin — tukaj ne sme Irena na njegove prsi. Ali tedaj je mu je zjasnilo v duši. Kako preprosta misel — in še nikdar je ni mislil.

Ko odide odtod — mora Irena z njim!

Začudil se je samemu sebi. Ni poznal njenega rodu, videl jo je ob strani despojne že tretjič, a vendar ni trenotka dvomil, da mora Irena z njim v gradišče Slovenov, da te jasne oči ne sodijo drugam, kakor pod sinje, svobodno nebo, odkoder je zasijala vanje ob rojstvu nebeška modrina.

Mlad in ognjevit, ni pomišljal več, ali bi hotela nežna dvorjanka na konja in bi bežala z njim preko nevarnega Hema, spala ponoči pod milim nebom, kjer bi namesto šepetajoče Proponte tulili volcje in krulili neresci nočno uspavanko. Ni pomišljal. Kakor je bil njegov sklep, da se vrne domov in da se povrne s svojci pred Bizanc, tako je bil prepričan, da privede seboj k ognjišču Ljubinice in očeta Svaruna dvorjanko Ireno.

Stisnil je konjiča, ostreje so udarile podkve v granit, in kmalu je prijahal na dvorišče Epafroditovega doma.

Suženj je prijel brzde. Iztok se je vesel nameril proti stanovanju.

Sredi vrta je ugledal Epafrodita, ki se je v svileni gugalnici, razpeti med dvema sočnima terebintama z otoka Kios, zadovoljno hladil v večernem vetru, ki je pihal z morja.

Iztok je krenil naravnost proti njemu. Oddaljen za pet korakov je upognil koleno in glavo, ga pozdravil grški, kakor ga je naučil Kasander.

Ko bi bil motil kdo drugi Epafrodita v snovanju novih kupčijskih načrtov, odtirali bi ga bili sužnji, ki so stali za cvetočimi akacijami. Toda Iztoka je Grk ljubil. Pravi trgovec, z dušo in telesom, ni pozabil, da bi se sedajle gugal kdo drugi na njegovem vrtu, štel kdo drugi njegove zlate, ko ne, bi bil Iztok prekrižal načrta Tunjušu.

Grkove drobne oči so se zasvetile v mesečini in se vzradovale nad lepim stotnikom.

„Zdravstvuj, Iztoče! Kaj novega centurio?"

Iztok se je približal na zeleno trato, sedel na travo k Epafroditovim nogam in mu gledal zaupljivo kakor sin v lice.

„Jasni moj gospod, danes sem zopet zmagal Azbada!"

Grku se je čelo nekoliko omračilo, nagnil se je naprej in mu rekel:

„Azbada — on je magister equitum — kako si prišel z njim v tekmo?"

Iztok mu je z navdušeno radostjo mladega zmagavca povedal vse.

Grku se ni zvedrilo čelo. Vedno globlje gube so se črtale vanje, oko se je čimdalje bolj umikalo pod košate obrvi, misli so se mu krizale kakor tkalcu pisane niti. Izkušeni lisjak je gledal dalje nego preprosti barbar, ki bi toisto govoril v nizki kremi na suženjskem trgu ob Zlatem rogu.

„Prokleta! Igra se, da se nasiti, kakor nekdaj v areni, potem ga pahne od sebe in uniči — nedolžnega. Prokleta — dekla satanova!"

Med zobmi je mrmral Epafrodit te besede, ko je dokončal Iztok navdušeno svojo povest. Oba sta nato molčala. S tenkimi prsti si je stiskal Grk visoko čelo, Iztok ga je gledal začudeno. Po vrtu je bilo tiho, da so se slišali z morja udarci vesel, ki so gnala ladjo. Na terasinti je cicikal skržat.

Dolgo je Iztok čakal pohvale iz Epafroditovih ust. A ni je pričakal. Gospodu je glava čimdalje bolj lezla nazaj, prsti so nemirno trepetali po čelu, včasih se je pritisnila na čelo dlan in zopet odmeknila, in zopet so prsti po zgubanih brazdah iskali novih misli.

Iztok ni razumel Grkovega vedenja. Pomislil je dobro, če ni izgovoril neprevidne besede in užalil gospoda. Trdno je upal, da mu napravi veliko veselje — pa ga je navdala njegova povest s skrbjo in molkom. Ni se mogel premagati in prekinil je molk.

„Gospod, kajne da pojde Irena z menoj, ko zapustim Bizanc?"

Epafrodit ni odmeknil roke s čela — še hitreje so zatrepetali prsti.

„Ljubim jo, tako jo ljubim, da bi zanjo poklal pol Azije, morje bi preplaval in z zvermi bi se boril!"

Gospod v gugalnici se ni genil in ni odgovoril.

„Tvoje veličanstvo misli, da me Irena ne ljubi? Ljubi me, tudi ona me ljubi. Roka se ji je stresla in zardela je, ko sem jo poljubil. Pojde, jaz vem, da pojde z menoj . . ."

„V pogibel!"

Epafrodit je rezko posegel Iztoku v besedo. Vzravnal se je, njegovo lice je bilo temno kakor oblak in ponovil je resno in svečano:

„V pogibel greš ti in gre s teboj ona!"

Iztok je osupnil in vprašal skoro v strahu:

„V pogibel — jaz — v pogibel — ona? Ne govori tako, gospod!"

„Sedi bliže, sin nesreče! Poslej govoriva šepetaje. Sicer je zid visok krog mojega vrta, ali v Bizancu so ušesa vohunov nataknjena tudi tukaj gori — v terebintovih vrhovih".

„Gospod, na foru upam zakričati, da jo ljubim. Sloveni ljubimo glasno!"

„Sloveni ljubite glasno — — —. Zato me poslušaj. Pomni: Bolj kot Irena te ljubi — despojna!" . . .

Iztok je onemel.

„In njena ljubezen je — tvoja pogibel in pogibel Irene!"

„Despojna — verolomna žena? Ha! Sloveni obesimo sramotno znamenje na dom verolomnice. Kdor gre mimo take hiše, se obrne proč in pljune. In jaz sem Sloven, gospod!"

„Zato nisi drevo, ki bi pognalo korenine v naši zemlji. Drago mi je tvoje življenje, kakor je drago tvojemu očetu. Zato ti pravim: lezi in počij. Opolnoči te čaka najboljši konj — osedlan in nakrmljen. Težko mošnjo zlata ti poda suženj Numida in v srebrni cevi podpis samega Upravde. Svobodna ti pot skozi mestna vrata — in klanjali se ti bodo gori do Donave. Otmi se — in beži domov. Tako ti svetuje on, ki te ljubi!"

Ko bi rekel Epafrodit Iztoku, naj plane v morje in potopi ladjico, ki se je zibala na valovih, planil bi bil brez pomisleka. Ko mu je on velel, naj beži, preden je prišel do ciljev, katere pokloni domovini, naj beži, preden je dosegel njo, katero ljubi z vso strastjo — naj beži — prazen domov, prazen — brez nje — tedaj se je uprlo v njem z vso silo. Pest je skrčil, oči su se mu zabliskale, ponosno je dvignil čelo in odgovoril odločno:

„Ne, gospod, nikoli — brez nje!"

Grk je umolknil. Naslonil se je zopet na svileno preprogo in ponavljal polglasno Evripidove stihe:

„Kdor ljubi, je blazen . . . ne otmo ga bogovi . . ."

Po dolgem molku se dvigne Epafrodit in mu veli skrvnostno in odločno:

„Centurio, Epafrodit odpušča mladi krvi. Toda molči kakor zid! Čuvaj se Azbada, čuvaj despojne! Dal Kristus, da ne bi bilo treba, da žrtvuje Epafrodit tebi toisto, kar si mu storil ti! Pojdi!"

Iztok se je poklonil in odšel. V sencih mu je kovalo, pred očmi se je dvigalo resno lice Epafroditovo, katerega besede so trkale kakor kladivo na njegovo dušo — čutil je silne udarce — ponavljal je „Azbad — despojna — pogibel" — in zdelo se mu je, da so Irenine oči vse solzne in da kričijo na pomoč . . .

Epafrodit je takoj tlesknil z rokami. Izza akacij so se pojavili sužnji, odpeli gugalnico od terebint in ga odnesli v vilo.

Toda ni šel v spalnico. Sedel je k mizi, vzel pergament in pisal pismo prvemu evnuhu v caričini palači.

„Epafrodit, najponiznejši hlapec despojne, posestnik prstana njene svetosti, vzgaja velikemu despotu v prid vrlega barbara Iztoka. Ker je barbar —barbar, naj pazi tvoja nedosežna službena vrlina: če slišiš o Iztoku govor na dvoru, iz katerega bi sklepal, da se je velel nevedoma nepravilno in tako žalil sveti dvor, naj naznani tvoje bistroumje nemudoma toisto semkaj, da ga posvarim, poučim in tudi trogo kaznujem. Za to prijazno uslugo ti pošilja vrečico bizantincev — a za vsako sporočilo jih da še enkrat toliko

Epafrodit".

Pismo je zapečatil, pripravil cekine in naročil sužnju, da odnese zjutraj zarana pismo in denar v carsko palačo evnuhu Spiridionu.

Nato se je Epafrodit odpravil v spalnico. Ko se je slačil, je klel Teodoro:

„Prokleta! Igra se, da se nasiti, dekla satanova! . . . V areno naj gre, v spelunke — ne na tron . . . Prokleta!"

— —

Brzojadrnica je priplula tistega jutra iz Italije s poslanstvom Amalasunte, matere umrlega gotskega kralja Atalariha. Ker se je mati kraljica zamerila Gotom, je skušala pridobiti zase Upravdo. Justinijanu je bilo poslanstvo kakor nalašč. Njegova nenasitna želja po novi zemlji zlasti po Italiji — je po tem poslanstvu dobila kosti in mozeg. S poslanci je občeval sam, hlinil največje simpatije do preganjane Amalasunte in obljubil izdatno pomoč. In tako se je pridružila skrbi za denar, ki ga je trosil za bogate stavbe, nova skrb, kako čimprej zbere in založi vojsko, da jo pošlje v Italijo. Njegovi kabineti so bili poslej kar nepristopni za vsako uro zabave in kratkočasja. Prihajala sta Belizar in Mundus, prva vojskovodja stavbenika Antemij in Izidor, tajni svetniki in zaupniki carjevi v palačo. Utrujeni so se vračali iz palače — a truden ni bil nikoli Upravda. Ko je napočila noč, je sedel in skladal himne, nato je zadremal komaj za eno uro in takoj po polnoči je že rešaval vse važnejše sodne akte sam. Narava je združila v njem silno telesno moč divjega barbara in duhovitost velikega genija, ki je objemal in vladal vse stroke tedanje znanosti, vodil vse državne posle, reševal vse pravde, zraven bil sam se arhitekt, pesnik, filozof in bogoslovec.

(Dalje prihodnjič)

IZ ANGLEŠKEGA UJETNIŠTVA NA MALTI.

Iz angleškega ujetništva na Malti sta se že večkrat oglasila Jožef Kosec iz Svetja in Franc Zajc iz Verja pri Medvodah. Kosec piše v svojem zadnjem pismu sledeče: "..Ne vem si razlagati, zakaj mi tako malo pišete. Prejmem le redko kako pismo. Jaz pa Vam pišem ob vsaki priliki, ki se mi nudi. Vprašate me, kako dolgo sem že tukaj. 26. novembra 1914. sem bil prijet in prepeljan tu na Malto kamor sem prispel z drugimi civilnimi ujetniki 1. decembra. Naša obskrba je sledeča: zjutraj čaj s kruhom kakor tudi zvečer, opoldne dobimo pa juho. S hrepenenjem čakam, da bi bil že enkrat spuščen na svobodo.." — Internirata sta v St. Clehents Camp. na Malti; bila sta preje uslužbenca neke papirnice v Aleksandriji, kjer je bilo več Slovencev. Imenovanega dne so jih Angleži prijeli pri delu in odpeljali v ujetništvo. Pismo od tam hodi navadno en mesec.

ZASLEDUJTE BOJNE DOGODKE!

Krasna in velikanska mapa celega sveta, kjer lahko že na prvi pogled vidite, kod se kretajo razne mornarice in premikajo razne vojske.

Polegtega imate na tej mapi naslikane vse vladarje, ki so zapleteni in ki se utegnejo zaplesti v sadanjo vojno, in to pa v njihovih najzadnjih fotografijah.

Tudi so na tem ogromnem zemljevidu vse zastave in grbi v barvah vseh v boj zapletenih držav, pa tudi onih, ki utegnejo poseči v boj.

Razentega je poleg prve mape še druga, na kateri so narisane Združene države in naslikani vsi predsedniki, počenši od Washingtona pa tja do Wilsona, kakor še devet drugih map in deset velikih slik, ki vam predstavljajo svetovne znamenitosti.

To vse naročite še danes ter pošljite obenem 50 c. na upravo „Slovenskega Naroda".

Vsak, komur je mar svoje in svoje družine zdravje naj ima pri roki to naročilno polo in naroči eno škatlo Partola, katera mu bode obvarovala zdravje za 3 mesece.

NAROČILNA POLA
PARTOS LEKARNE
160 Second Ave., New York

katere se morete poslužiti pri naročevanju zdravil. Na tej poli so navedena najpoglavitnejša zdravila in sredstva, katere se morejo dobiti v moji lekarni z najnižjimi cenami. — Pri naročilu označite spredaj število steklenic ali škatulj zdravil, katere želite, zadaj v stopcu pa ceno.

Cenjeni gospod lekarnar!
Prosim pošljite mi sledeča zdravila:

	$	c
.... Partola, kri in želodec čistečih tabletov, cena $100..		
... Liro, proti glavobolu, cena $1.00		
... Partolin I., zoper izpadanje las, cena $1.00		
.... Partolin II., za porastenje brk, cena $1.00		
.... Partocream, za mazulje po licu, cena 65c in $1.00 ...		
.... Partosoap, milo, katero se rabi z creamom, 35c, 3 za $1		
.... Partowill, prašek za želodec, cena $1.00		
.... Partobrace, zoper posledice onanije in za jačenje moške krepkosti. Cena $1.00		
.... Partocyl, zoper srbenje in mazulje, cena $1.00		
.... Francoske vode (French-Water), cena 75c		
.... Partocough, zoper kašelj, prsne in pljučne bolezni, cena $1.00		
.... Partos bonbonov zoper kašelj, cena 15c in 25c		
.... Rheuma balsam, proti revmatizmu, cena $1.00		
.... Rheuma powder, proti revmatizmu, cena $1.00		
.... Partopain, proti gihtu, trganju po udih, cena $1.00..		
.... Partosweat, zoper potenje nog, cena $1.00		
.... Partobisquits, proti zastrupljeni krvi (sifilis), $4.00.		
.... Triplets št. 1., za akutni friper, cena $2.00		
.... „ „ 2., za kronični friper, cena $2.00		
.... „ „ 3., zoper polucijo (gub. semena), cena $2		
.... „ „ 4., zoper beli tok žensk, cena $2.00		
.... Elsawater, zoper osivele lase, cena $1.00		
.... Orehovega olja, cena 50c		
.... Parfuma (navedite, kakšnega) ..... Cene 50c, $1.00, $2.00		
.... Parto-Glory, zoper živčne bolezni, nervoznost in slabo spanje, cena $1.00		
.... Partosov električni stroj, cene $4.00 do $25.00		
.... Praška za obraz, bel, roza, krem, cene 50c in $1.00 ...		
.... Partopile, zoper zlato žilo, cena $1.00		
.... Partoherb, zoper bolezni ledvic, jeter in mehurja, $1.00		
.... Partopain št. 1., zoper bolečine. Cena $1.00		
... Indijske kapljice, zoper zobobol, cena 35c, 3 za $1.00. cena 35c, 3 za $1.00		

Pismu prilagam ..... dol. ..... c. za označena zdravila.
Ime in priimek .....
Ulica ali Box ..... Mesto ..... Država .....

Vsakemu **LEP DAR**, kdor naročilu priloži ta odrezek. (S. N.)

Slovenci in Slovenke, naročajte se na „Slovenski Narod", najboljši slovenski list v Ameriki!

CUNARD

najhitrejši parniki na svetu.

„MAURETANIA"

NEW YORK - LIVERPOOL

najhitrejša proga preko Liverpoola za

LONDON, PARIZ, NAPOLJ,

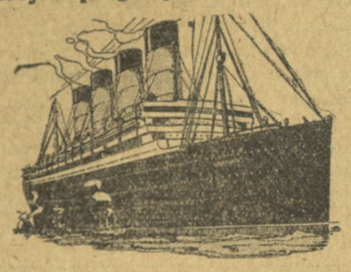

RUSKO, FINSKO, PATRAS.

ODPLOVITEV ZA LIVERPOOL

SAXONIA

četrtek 5. avgusta 10. a. m.

ORDUNA — sobota 21. avgusta 10. a. m.

TUSCANIA — petek 27. avgusta 5. p. m.

Parniško pribrežje se nahaja na podnožju West 14. ulice North River, New York.

Za daljnje podrobnosti obrnite se na:

THE CUNARD STEAMSHIP COMPANY LTD.

21—24 STATE ST. NEW YORK, N. Y.

ali njene pooblaščene zastopnike.

KOMUR JE TREBA KAKRŠNEGAKOLI SVETA, NAJ SE OBRNE NA NAS.

Dandanes ni javnega urada tukaj, na katerega bi se mogli Slovenci, naši rojaki, obrniti z zaupanjem ter tam iskati sveta in zaščite. Zato padejo naši ljudje večkrat kakšnim zakotnim mazačem v roke, in ti jih derejo, da se jim lupi koža.

Temu zlu se je prišlo sedaj vokom, in vsakdo se more obrniti na nas ter se tako izogniti tem ljudskim krvosesom.

Kakršnegakoli sveta je treba našemu človeku, ga mu dajo naši nalašč za to najeti odvetniki v starem kraju, ali tukrajski, ameriški.

Vsakdo se more obrniti na nas glede:

Pooblastil, zadolžnic, kupnih in prodajnih pogodb, izbrisov, oporok itd. Nadalje glede vknjižb in izknjižb, užitkarskih in lastninskih pravic. Dalje glede vojaških prošenj, prošenj za polnoletnost in za ženitveno dovoljenje, glede krstnih, poročnih in smrtnih listov in tudi glede izterjanja zaslužba v Ameriki in starem kraju.

Tudi če ima kdo v tej deželi kakšne sitnosti, ali kakršnokoli sporno zadevo, naj se obrne na nas ter nas vpraša za svet.

V zvezi smo z najboljšimi odvetniki v starem kraju ter imamo tudi domače odvetnike tudi v tej deželi.

V vsaki zadevi takšnega značaja, kakor gori omenjeno, se obrnite na:

„SLOVENSKI NAROD".

45 VESEY STREET. NEW YORK, N. Y.

BOJNE MAPE

EVROPSKIH V BOJ ZAPLETENIH DRŽAV V OBLIKI VELIKE KNJIGE Z 20 STRANMI.

SAMO 25 CENTOV.

Najnovejši bojni zemljevid, knjiga 20 strani v barvah. Knjiga je velika 14½ palca v dolžino in 10 palcev v širino.

Najprej so navedene sile vseh vojsk s številkami, nadalje so v njej slike vladarev vseh vojskujočih se držav in onih, ki se še utegnejo zaplesti v vojno. Skupaj deset vladarjev.

Zatem prva mapa v barvah porazdeljuje celo Evropo, kakor se v sedanji vojni grupirajo države, in kdo in proti komu se bori, je tudi označeno v barvah.

Četrta stran obsega cel svet, na kateri je označeno, koliko ima vsaka vojujoča se država kolonij ali naselbin in kje se nahajajo.

Na peti strani je v barvah nemško cesarstvo, obkroženo od sovražnikov, ki se bojujejo, in kje se bojujejo.

Na šesti strani je Rusija z mejami Nemčije in Avstro-Ogrske, kjer se sedaj bijejo silno krvavi boji.

Sedma stran obsega Anglijo z njenim otočjem in Irsko, okoli katere se bijejo velikanske pomorske bitke.

Na osmi strani je Francija z mejami na Nemčijo in Belgijo, koder razsajajo najljutejši boji.

Deveta stran obsega celo avstro-Ogrsko državo z njenimi mejami na Srbijo, kjer so se bili naši sinovi, bratje in sosedje, in pa z mejami na Rusko, kjer se sedaj merijo avstrijske in ruske vojske v najsrditejših bojih.

Na deseti strani je Srbija z novo teritorijalno posestjo in mejami, kjer se nahaja sedaj srbska vojska i t. d.

SAMO 50 CENTOV,

pa dobite velikansko knjigo istotako s tolikimi stranmi in s slikami vladarjev vseh sedaj v boj zapletenih držav, poleg te pa še eno knjigo s slikami z bojišča, ki vsebuje 50 krasnih slik.

Na sredini te zemljepisne knjige je posebno natanko in precizno izdelan zemljevid avstro-ogrske monarhije, kjer se najde vsa naša mesta in se more natanko zasledovati bojne dogodke v naši domovini v Karpatih in v Galiciji. Knjiga je zares prekrasno delo s 50 velikimi slikami z bojišča.

A vse to dobite samo za 50 centov.

Kdor torej želi prvo, samo mapo ali drugo, „mapo s slikami z bojišča", naj se takoj naroči ter pošlje obenem 25 ali 50 centov na upravo „Slovenskega Naroda".

skočila v vodo in sta se rešili, medtem ko je dečku, ki je tudi skočil v vodo, pretila nevarnost da ne utone. Trgovski uradnik Karol Kos ki se je nahajal na obrežju, je to opazil in je otel dečka gotove smrti. Deček je bil že popolnoma izmučen. Vsega preplašenega in izmučenega so zanesli ubogega dečka v hišo k starišem. — **Tudi tukaj** smo slavili vhod avstrijskih čet v Lvov. Mesto je bilo tri dni v zastavah. V sredo zvečer se je vršila po mestnih ulicah bakljada z godbo. — **V Celju** so zaprli gimnazijo in tudi vse ljudske šole.

PRIMORSKO.

TRŽAŠKE NOVICE.

Razpuščena društva v Trstu. Tržaško c. kr. namestništvo je odredilo razpust sledečih društev: "Societa alpina delle Giulie" "Societa Ginnastica triestina", "Associazione triestina per l' educazione fisica", "Lega degli insegnanti di Trieste", "Audax podistico italiano", "Circolo di coltura", "Fascio giovanile friulano" "Club ciclistico popolare" vsa v Trstu. "Societa d' abbellimento progresso per la citta di Gorizia" "Unione ginnastica goriziana", "Unione dei decenti italiani Gorizia" Ta v Gorici. "Club nautico parentino", "Societa Ginastca parentino" "Associazione italiana di beneficenza" — v Poreču. "Cirkolo di lettura" v Visnjanu in slednjič šolsko društvo "Lega nazionale" in njene podružnice ob Primorju. Glede te poslednje družbe pravi odlok ministrstva za notranje stvari, na podlagi katerega je namestništvo odredilo razpust, da je družba razvijala delovanje nevarno za državo in da torej ni več odgovarjala zahtevam zakonitega obstanka. — Potopil se je parnik Austro-Americane "Gilda", ki je plul iz Trsta v Reko ter je vozil 64 vagonov magnezita. Ljudi so rešile naše torpedovke. Škoda je pokrita z zavarovalnino. — **Samoumora starega** moža **in stare žene.** V Trstu se je obesil 77 let stari Andrej Ličen. — Isti dan se je v Trstu zastupila 73letna Marija Dekleva. — **Samoumor v Trstu.** V Trstu je skočil skozi okno 44letni Alojzij Gregorin ter obležal na mestu mrtev. — **Umrl** je v Trstu ondotni odvetnik dr. Feliks Kovačič.

GORIŠKE NOVICE.

Velik dar za goriške begunce Dunaj. 24. junija. (K. u.) 24 junija je izročil najvišji dvorni mojster grof-Reifferscheidt po nalogu Nj. c. kr. Visokosti gospodu deželnemu glavarju Goriške in Gradiščanske mons. dr. Faidduttiju od c. in kr. 94. pehotnega divizijskega poveljstva v prid skrbstva za begunce iz avstrijske Furlanije nakazani velikodušni dar v znesku 38.000 kron. S tem veliko dušnim darom se zviša vsota ki je v to plemenito svrho do včeraj došla goriškemu deželnemu odboru, ta čas na Dunaju, na 77.000 K v gotovem denarju in 3000 K v vrednostnih papirjih. — **Pogreša se** že od začetka vojne z Italijo gospa Lucija Perozzi, soproga občinskega tajnika pri Sv. Luciji ob Soči, ki se je nahajala pri svojih starših Antonu in Katarini Medvedšček po domače Skaljan v Gorenjem polju, vas Skale hišna št. 146 pri Kanalu Kdor kaj ve o njej ali njenih starših, naj blagovoli naznaniti na naslov: Milan Perozzi, nadomestni orožnik, c. kr. orožniško postaje vodstvo Lož na Kranjskem. — **Tolminsko glavarstvo v Cerknem.** Tolminsko okrajno glavarstvo se nahaja od početka vojne dalje v Cerknem.

ISTRSKE NOVICE.

Življenje v Pulju. Dne 16. junija so se pričele zapirati kavarne, gostilne in trgovine v Pulju ob 8. uri zvečer. Tudi civilno prebivalstvo mora hoditi zdaj z vojaki vred kmalu spat. Črešnje in sadje so branjevke pričele dražiti, ker ni konkurence. Cena kili črešenj znaša 80 vinarjev do 1 krone, le dobrim znancem jih prodajo po 60 vin. kilogram.

HRVATSKO.

Poveljnik balkanske vojske v Osijeku.

List hrvaške deželne vlade "Narodne Novine" poroča: v nedeljo popoldne se je pripeljal z avtomobilom v Osijek poveljnik naše balkanske vojske general konjinice pl. Terstyanszky skupno s svojim štabom.

V Zagrebu.

V Zagrebu se nahaja 15.000 beguncev.

Odlikovani hrvatski generali.

Častni znak 1. vrste z vojno dekoracijo za zasluge za "Rdeči križ" so dobili sledeči hrvatski generali: General pehote Svetozar Borojević pl. Bojna, fcm. Pavel Puhalo pl. Brlog, general pehote Adolf baron Rhemen pl. Barenfeld, fcm. Štefan Ljubičić in general pehote Štefan pl. Sarkotić.

Za hrvatski podmorski čoln.

Za hrvatski podmorski čoln nabirajo Hrvati denar. Imenoval naj bi se "Hrvat".

"Hrvatski list".

V Krmpotičevi tiskarni v Pulju je pričel izhajati dnevnik pod imenom "Hrvatski list". V uvodnem članku poudarja, da hoče nuliti predvsem onim tisočem hrvatskih delavcev in vojakov, ki se nahajajo sedaj v Primorju potrebno vsakdanje čtivo. Glede strankarske pripadnosti izjavlja "H. L." "Danas nema stranaka, a naša je politika: bojne poljane."

Povečanje bolnišnic.

Na Hrvatskem povečajo bolnišnice za ranjene in bolne vojake za 100 odstotkov, dosedaj so imeli 30.000 postelj, odslej jih pa bo 60.000.

ISKRE.

Urednik nekega ligaškega lista je menda neprestano pijan, sicer bi morda ne pisal tako nesmrtno prismojenih uredniških listnic.

* * *

Nekateri ljudje niti tekom celih 23 let ne izprevidijo, da so največja budala na svetu.

* * *

Mnogi ljudje smatrajo časopise za operne odre in navadne gostilne za operne hiše.

* * *

Samoljubnost je hujša bolezen kakor dekliška ljubezen. Le-ta je ozdravljiva, a prva nepoboljšljiva.

HRANA V AUSTRIJI.

Dosedaj se država še ni ukvarjala s tem, da bi prebivalstvu pisala kuhinjske recepte. Ta vojska nam je prinesla marsikatero bridko pa tudi koristno skušnjo. Za bodočnost bomo bolj skrbeli, da nas domač poljedelec obvaruje lakote. Drugič pa bomo posvetili večjo pozornos vprašanju, kako vsemu ljudstvu preskrbeti zadosti zdrave in tečne hrane. V tem oziru podajemo nekoliko misli dunajskega vseučiliščnega profesorja Frankela o sedanji in bodoči hrani avstrijskega ljudstva.

V zadnjih sto letih se je v srednji Evropi, na Angleškem in v Ameriki ljudska hrana čisto izpremenila, kar prihaja od tega, da je prehajalo vedno bolj v vrste fabriškega delavstva. Vsled razvoja industrije so prišle nove ljudske plasti v boljše življenske razmere, namesto oskrbe v naturalijah, živilih, je dobil delavec v roke gotov denar, s katerim si je lahko poljpbno izbiral živila in z rastočo kupovalno močjo — boljšimi zaslužki — se je tudi zboljšala hrana proletariata. Poleg tega pa je vedno bolj stopal stroj na mesto ročnega dela posameznika. Tendenca v naraščajoči izpremembi hrane se pomika v tej smeri, da vsakdo porabi več beljakovin in da uživa vedno večji odstotek teh beljakovin v obliki živalskih beljakovin (meso, mleko, sir). Tudi pri čistih nosilcih energije (sile), pri masti in oglijkovih hidratih opažamo tendenco da se rabi vedno več masti, na nas protni strani pa padajo v istem razmerju ogljikovi hidrati. Priteh zadnjih se spozna se spozna izpremenba v hrani posebno pri sladkorju, katerega použijejo na Angleškem in v Ameriki do 42 kg na osebo in leto. Vedno manj uživamo temno, težko prebavljivo moko in jo krmimo živini, ki nam daje meso, mast in mleko, mi sami pa zahtevamo vedno bolj najčistej še pšenične in najboljše ržene moke; boljši ječmen izpreminjamo v pivo, slabšega pa dajemo živini. Konsum mesa je l. 1816 znašal v Nemčiji za osebo 13.6 kg na leto l. 1912. pa že 52.3, pri nas v Avstriji komaj pa znaša 29 kg, kar je Nemčija dosegla že l. 1872. Pri mesu je velika razlika med prebivalstvom v mestu in na deželi: l. 1912. je prišlo na Dunaju 80.5 kg mesa na eno osebo, tedaj trikrat toliko, kolikor povprečno poceli Avstro-Ogrski.

Angleški izstradalni načrt je veliko manj zadel Nemčijo, proti kateri je bil naperjen, kakor pa nas, ki smo premalo pazili na ljudsko hrano. Prisiljeni smo sedaj, da svoje prebivalstvo, ki si je s trudom priborilo napredek v preživljanju, v teku malo mesecev privijemo na stopnjo pred Napoleonovimi vojskami, kar ne more ostati brez škodljivih posledic Zato moramo že sedaj skrbeti, da svojo prehrano bodisi da se bo vojno še nadaljevala ali pa da nastopi mir, spravimo vsaj na prejšnjo stopnjo in že sedaj otvorimo pot razvoju naše prehranitve v rastočem zboljšanju. V ta namen moramo ne samo žito ampak vse za živila porabne pridelke prihraniti vsemu prebivalstvu za hrano in korist. Da morajo stopiti interesi produkcije in oderuško izkoriščanje konsumentov v ozadje. Še vedno precej zaostali donos zemlje moramo povečati s splošno akcijo, pod nobenim pogojem ne smemo žrtvovati svoje plemenske živine, ampak do cela izrabiti pašnike, planino in ledino. Frankel je končal s tem, da je opozoril, kako veliko važnost ima dušik za bogato letino.

LEPA NAŠA DOMOVINA . . .

Pod tem naslovom objavlja danes v Ljubljano došla vrla šibeniška „Hrvatska Misao" sledeči uvodni članek:

„Ker je lepa, ker je prekrasna ta naša domovina, zato se dviga grabežljivi, stoletni naš sovražnik onstran morja, da nam otme, da nam ugrabi to našo milo grudo, divno Dalmacijo in siroto našo Istro. Napovedal je, zavratni izdajalec, vojno habsburški hiši v obliki note, toda s topovi in nožem v sramotni roki je napovedal vojno v resnici nam Hrvatom kričeč s svojim nesnažnim žrelom: Smrt Hrvatom, smrt Hrvatom, smrt na veke njihovemu narodnemu življenju!

Naj izpregovori, naj se oglasi skalovje s sedaj golih, a nekdaj zelenih vrhov in obronkov naših otokov in Primorja, naj izpregovore naše starine iz drobovja beneških lagun ter iz arhivov in muzejev beneških.

Naša stvar leži na nas samih. Stvar Habsburga je postala stvar Hrvatske ter bo stvar Hrvatske morala v bodoče za vse čase ostati tudi stvar Habsburga. Hrvati in vsi južni Slovani zaklinja vas sirota naša Istra, zaklinjata vas duh Dobrile in Mandiča, vvstanite Zaklinja vas ta narod, ki je kri vaše krvi, ki je kost vaše kosti, da ga ne pustite, da kakor izraelski narod, obesivši harfe ob pečine, pretaka solze ob jadranski obali in mesi z grenko čemeriko, marveč pojdite navdušeno v sveti boj! Bodimo maščevalci, spomnimo se naše dece, spomnimo se naše majke celokupne Hrvatske, kateri bi istekle oči od prevelike in neutolažljive žalosti in zakolnimo se z besedami preroka Jeremije:

Usahne naj mi se desnica in jezik naj se prilepi na nebo mojih ust, ako pozabim tebe, o mati, o narod moj!

U boj! U boj!"

Slovenci se pridružimo iz dna srca bratskemu klicu. Ves hrvatsko-slovenski narod je danes kakor en mož in kliče: U boj! U boj! za našo staro pravdo!

ŠESTI MORATORIJ V AVSTRIJI.

Zadnja moratorijska naredba je določala, da se zasebno pravne obveznosti, ki so nastale pred 1. avgustom 1914 in dospele v plačilo po 31. januarju 1915, ne dovoli nobenega odloga v plačilu. Plačati je bilo te vrsti obveznosti ob dogovorjenem času. Naredba je tedaj določila samo, kdaj in kako je treba plačati take pred 1. avgustom 1914 nastale obveznosti, ki so zapadle v plačilo v lanskih mesecih novembru in letošnjem januarju. Nova šesta moratorijska naredba se ozira samo na obveznosti ki so zapadle v plačilo v ravnokar navedenih mesecih.

Peta naredba je določala, da je treba drugo polovico novemberskih zapadlosti plačati do konca maja t. l. Poklicane gospodarske in trgovske korporacije pa so dognale, da se je v zadnjih mesecih več plačevalo, kakor pa je silil zakon. Gospodarsko življenje se je tako prilagodilo vojnim razmeram, kakor tega ob začetku vojne nihče niti slutiti ni mogel. Ti krogi so izrazili željo, da se moratorij čimprej konča in odpravi

Šesti moratorij reši vprašanje odložnega plačila takole:

1. meseca junija je treba plačati tretjo četrtino novemberskih in prvo polovico decemberskih zapadlosti.

2. meseca julija zadnjo četrtino novemberskih drugo polovico decemberskih zapadlosti.

3. meseca avgusta je treba plačati v letošnjem januarju zapadle obveznosti, ki so po sodbi strokovnjakov dosti manjše kakor one v prejšnjih mesecih.

Z 31. avgustom je tedaj končan zakoniti odlog plačila.

Dolžniku, ki se nahaja vsled posebnih razmer v neugodnem položaju in tedaj ne more plačati, bo pa sodnik še vedno dovolil odlog plačila in sicer za celi ali delni znesek tudi notri do 31. decembra 1915. Taki sodni odlogi bodo posebno na mestu pri izvozni industriji in onih podjetjih, ki žive od tujskega prometa. Te vrste dolžnikm bo sodnik lahko dovolil odlog plačila celo za obveznosti, ki so izvzete iz moratorija; n. pr. najemščina, mezda, obresti in anuitete vknjiženih dolgov. Tudi za te vrste obveze se bo dalo dobiti odloga zaenkrat do 31. decembra 1915, po potrebi morda še za dalj časa.

Druga določila so skoro bistveno ista kakor zadnjič. Za Galicijo in Bukovino so vsa plačila odložena za nadaljnje 4 mesece.

'GLAS SVOBODE' TOŽEN.

V "Narodnem Vestniku" čitamo: Češki socijalnodemokratični list "Spravedelnost" poroča v svoji številki z dne 14. julija, da sta gg. Filip Godina in Josip Zavrtnik iz Chicago Ill., vložila pri tamošnji okrožni sodniji tožbo proti Mr. in Mrs. Martin Konda, lastnikom in izdajateljem lista "Glas svobode". Mr. Jos Zavrtnik urednik, Mr. Filip Godina pa upravnik "Glasila". Godina in Zavrtnik trdita, da je Glas Svobode 8. junija priobčil "Poslano" J. F. Faletiča na glavni urad S. N. P. Jednote. To "Poslano" pa kritikuje baje ravnanje in delovanje Zavrtnika in Godine na način, da se čutita oba škodovana na svoji časti: vsak zahteva $5.000 odškodnine. Tožitelje zastopa odvetnik W. Truc.

OBLASTI ZDRUŽENIH DRŽAV REDNO PREGLEDUJEJO DENARNI ZAVOD.

PRVA-DRUGA NARODNA BANKA

V PITTSBURGU.

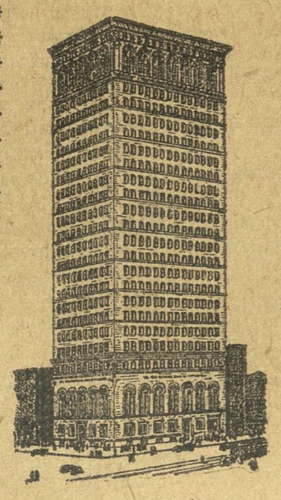

Lastno poslopje.

USTANOVLJENA LETA

SPREJEMAMO DENAR NA ULOŽKE IN PLAČUJEMO OBRESTI. — ULOŽKE IZPLAČUJEMO BREZ KAKE ODPOVEDI.

INOZEMNI ODDELEK BANKE.

Zdaj pošiljamo v staro domovino

100 kron za 15 50

ZJAMČENJEM.

THE FIRST-SECOND NATIONAL BANK

CORNER FIFTH AVENUE AND WOOD ST.

PITTSBURG, PA.

Pišite po tiskovine za pošiljanje denarja v stari kraj. Kuverte in papir Vam pošljemo takoj brezplačno na Vaš naslov.

POZOR! VAŽNO! POZOR!

ZNATNO ZNIŽANE CENE PRI POŠILJATVAH DENARJA.

Cene so sledeče:

5 Kron	$ .85
10	1.65
15	2.40
20	3.20
25	3.90
30	4.75
35	5.50
40	6.30
45	7.05
50	7.75
55	8.60
60	9.40
65	10.15
70	10.95
75	11.70
80	12.50
85	13.25
90	14.05
100	15.50
200	31.00
300	46.50
400	62.00
500	77.50
600	93.00
700	108.50
800	124.00
900	139.50
1000	153.50
2000	307.00
3000	460.50
4000	614.00
5000	767.50
6000	921.00
7000	1074.50
8000	1228.00
9000	1381.50
10000	1525.00

Ker ne vemo, koliko časa bodo te nizke cene ostale, opozarjamo rojake, da se sedaj poslužijo te izredno ugodne prilike.

Povejte o tem tudi svojim znancem.

First-Second National Bank of Pittsburgh, Pa.

Corner Fifth Ave. & Wood Street,

Pittsburgh, Pa.